Stockholms läns landsting

FÖRSLAG 2015:20

LS 1411-1370

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

§ 59

Genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

LS 1411-1370

Ärendebeskrivning

Ärendet avser genomförandebeslut avseende nybyggnation av nytt försörjningskvarter för att möjliggöra byggnation av den nya behandlingsbyggnaden och den nya vårdbyggnaden på Södersjukhuset

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets sammanträde den 3 februari 2015
Fastighets- och investeringsberedningens protokollsutdrag den 29 januari 2015
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 januari 2015
Förkortad programhandling, daterad den 7 november 2014
Investeringskalkyl, Landstingsfastigheter Stockholm
Kalkyl försörjningsvarter SÖS
Resultatanalys försörjningskvarter SÖS
Miljöbedömning
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 9 december 2014
Styrelsen för Locum AB:s protokollsutdrag den 20 november 2014

Förslag och yrkande

På sammanträdet föreligger landstingsrådsberedningens förslag i skrivelse den 18 februari 2015.

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen beslutar enligt landstingsrådsberedningens förslag föreslå landstingsfullmäktige besluta

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset till en investeringsutgift om maximalt 530 000 000 kronor

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inarbeta tillkommande investeringsutgifter avseende informations- och kommunikationsteknik samt inredning kopplade till investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset i investeringsplanen för budget 2016 och planåren 2017-2020

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset AB att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslutsexpediering:
Landstingsfullmäktige
Akt

Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2015-02-18

LS 1411-1370

Landstingsstyrelsen

Genomförandebeslut för investeringsobjektet

Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

Föredragande landstingsråd: Paul Lindqvist

Ärendebeskrivning

Ärendet avser genomförandebeslut avseende nybyggnation av nytt försörjningskvarter för att möjliggöra byggnation av den nya behandlingsbyggnaden och den nya vårdbyggnaden på Södersjukhuset.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset till en investeringsutgift om maximalt 530 000 000 kronor

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inarbeta tillkommande investeringsutgifter avseende informations- och kommunikationsteknik samt inredning kopplade till investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset i investeringsplanen för budget 2016 och planåren 2017-2020

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset AB att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Landstingsrådsberedningens motivering

I takt med att befolkningen i Stockholmsregionen stadigt växer, samt att andelen äldre och nyfödda barn ökar, finns ett behov av att både utveckla hälso- och sjukvården och flytta den närmare patienten. Landstingsfullmäktige har därför beslutat om en Framtidsplan för hälso-

och sjukvården. Framtidsplanen innebär både satsningar på att öka antalet vårdplatser och vårdtillfällen på akutsjukhusen och att bygga ut vården utanför akutsjukhusen.

Enligt Framtidens hälso- och sjukvård ska Södersjukhuset fortsatt utvecklas och rustas upp för att bland annat skapa fler vårdplatser och bättre rustade lokaler för vårdverksamhet. Detta medför ett behov av omfattande ny- och ombyggnation vad avser både behandlings- och vårdbyggnader.

För att möjliggöra byggnation av beslutad behandlingsbyggnad behöver delar av det gamla och också föråldrade försörjningskvarteret rivas. Det nya försörjningskvarteret ersätts med ny byggnation med placering i närheten av nuvarande. I den nya byggnationen införlivas även en ny godsmottagning då den gamla föreslås ge plats åt en ny ambulanshall i anslutning till den nya akutmottagningen i behandlingsbyggnaden.

Det nya försörjningskvarteret skapar förutsättningar för framtida behov av reservkraft och blir en central del av infrastrukturen för Södersjukhuset. Försörjningskvarteret kommer också att innebära en positiv påverkan på miljön då det ersätter ett gammalt försörjningskvarter. Kvarteret blir mer kompakt och mindre energikrävande samtidigt som grönområde frigörs. Det gamla försörjningskvarteret saneras från föroreningar. Summerat bidrar denna investering till att möta landstingets mål "Hållbar tillväxt".

Med hänsyn tagen till de kapacitetsbehov som finns inom sjukvården idag och som förväntas framöver, samt de påfrestningar som genomförande av byggnads- och infrastrukturinvesteringar innebär under byggnationsfasen, är det av stor vikt att nödvändiga investeringar kan genomföras till specificerade kostnader och inom givna tidsramar.

Nödvändig hänsyn ska tas för att under upprustningstiden minimera störningar i vårdverksamheten och därmed verka för att vårdutbudet på Södersjukhuset inte påverkas.

Skapandet av nya och funktionella lokaler med tydliga flöden kommer dels att bidra till en effektiv driftsförsörjning för Södersjukhuset, dels leda till en förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets sammanträde den 3 februari 2015
Fastighets- och investeringsberedningens protokollsutdrag den 29 januari 2015
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 januari 2015
Förkortad programhandling, daterad den 7 november 2014
Investeringskalkyl, Landstingsfastigheter Stockholm

Kalkyl försörjningsvarter SÖS
Resultatanalys försörjningskvarter SÖS
Miljöbedömning
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 9 december 2014
Styrelsen för Locum AB:s protokollsutdrag den 20 november 2014

Torbjörn Rosdahl

Paul Lindqvist

Carl Rydingstam

§ 6

Genomförandebeslut avseende Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

LS 1411-1370

Ärendebeskrivning
Ärendet avser genomförandebeslut avseende nybyggnation av nytt försörjningskvarter för att möjliggöra byggnation av den nya behandlingsbyggnaden och den nya vårdbyggnaden på Södersjukhuset.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 20 januari 2015
Protokollsutdrag från Fastighets- och investeringsberedningen 29 januari 2015

Landstingsstyrelsens arbetsutskotts beslut
Arbetsutskottet beslutar föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset till en investeringsutgift om maximalt 530 000 000 kronor

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inarbeta tillkommande investeringsutgifter avseende informations- och kommunikationsteknik samt inredning kopplade till investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset i investeringsplanen för budget 2016 och planåren 2017-2020

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset AB att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

Protokollsutdrag landstingsstyrelsens fastighets- och investeringsberedning den 29 januari 2015

Datum för justering: 2015-01-29

Paul Lindquist
Rolf Lindell

---

§ 7
Genomförandebeslut för investeringsobjektet ”Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset”
LS 1411-1370

Göran Eriksson och Malin Lövström från Locum AB föredrog ärendet.

Informationsmaterial biläggs protokollet.

Beredningen tackade för föredragningen och övergick till beslutsfattande i ärendet.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser genomförandebeslut avseende nybyggnation av nytt försörjningskvarter för att möjliggöra byggnation av den nya behandlingsbyggnaden och den nya vårdbyggnaden på Södersjukhuset.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 januari 2015
Förkortad programhandling, daterad den 7 november 2014
Investeringskalkyl, Landstingsfastigheter Stockholm
Kalkyl försörjningsvarter SÖS
Resultatanalys försörjningskvarter SÖS
Miljöbedömning
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 9 december 2014
Styrelsen för Locum AB:s protokollsutdrag den 20 november 2014

Förslag till beslut

Fastighets- och investeringsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet *Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset* till en investeringsutgift om maximalt 530 000 000 kronor

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inarbeta tillkommande investeringsutgifter avseende informations- och kommunikationsteknik

Exp. LS:s arbetsutskott, Akten

samt inredning kopplade till investeringsobjektet *Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset* i investeringsplanen för budget 2016 och planåren 2017-2020

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset AB att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Vid protokollet
Karin Mikaelsson

Exp: Arbetsutskottet, Akten

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Strategiska fastighetsfrågor och investeringar

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-01-20

LS 1411-1370

Handläggare:
Jonas Annergård

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -01- 26
Dnr LS 1411-1370
Rokel VI

Landstingsstyrelsens
fastighets- och
investeringsberedning

Genomförandebeslut för investeringsobjektet Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

Ärendebeskrivning

Ärendet avser genomförandebeslut avseende nybyggnation av nytt försörjningskvarter för att möjliggöra byggnation av den nya behandlingsbyggnaden och den nya vårdbyggnaden på Södersjukhuset.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 januari 2015
Förkortad programhandling, daterad den 7 november 2014
Investeringskalkyl, Landstingsfastigheter Stockholm
Kalkyl försörjningsvarter SÖS
Resultatanalys försörjningskvarter SÖS
Miljöbedömning
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 9 december 2014
Styrelsen för Locum AB:s protokollsutdrag den 20 november 2014

Förslag till beslut

Fastighets- och investeringsberedningen föreslår arbetsutskottet att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige att besluta

att fatta genomförandebeslut för investeringsobjektet *Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset* till en investeringsutgift om maximalt 530 000 000 kronor

att uppdra åt landstingsstyrelsen att inarbeta tillkommande investeringsutgifter avseende informations- och kommunikationsteknik

samt inredning kopplade till investeringsobjektet *Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset* i investeringsplanen för budget 2016 och planåren 2017-2020

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset AB att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
För att möjliggöra byggnationen av den nya behandlingsbyggnaden behöver delar av försörjningskvarteret rivas. Det befintliga försörjningskvarteret på Södersjukhuset är föråldrat och är i stort behov av modernisering och teknisk uppgradering. Det nya försörjningskvarteret placeras i närheten av nuvarande försörjningskvarter. Södersjukhusets nuvarande godsmottagning föreslås ge plats åt en ny ambulanshall i direkt anslutning till den nya akutmottagningen i behandlingsbyggnaden och införlivas därför istället i det nya försörjningskvarteret.

Det nya försörjningskvarteret blir en central del av infrastrukturen för Södersjukhuset för hantering av gods, gaser, avfall och tvätt samt skapar förutsättningar för att framtida behov av reservkraft ska kunna tillgodoses.

Det nya försörjningskvarteret är en förutsättning för att behandlingsbyggnaden ska kunna uppföras. Det ska färdigställas så att nya behandlingsbyggnaden och vårdbyggnaden kan vara i drift under tredje eller fjärde kvartalet år 2018. Detta förutsätter att försörjningskvarteret är i drift under tredje kvartalet 2017.

Bakgrund
Landstingsfullmäktige fattade den 10 juni 2014 inriktningsbeslut för byggnation av nytt försörjningskvarter (LS 1403-0416) för att möjliggöra byggnation av nya behandlingsbyggnaden (LS 1404-0465) på Södersjukhuset.

Södersjukhuset uppfördes under åren 1937-1944. I Södersjukhuset skulle alla funktioner samlas i ett stort komplex bestående av två parallella block, sängbyggnaden och behandlingsbyggnaden, som kopplades samman av förbindelselängor och transportkulvertar. Sängbyggnaden lades åt söder med utsikt över Årstaviken. Sjukhuset var när det invigdes i april 1944

Nordens största byggnad. Det fanns plats för 1 200 bäddar och kapaciteten var 1 000 ambulerande patienter per dygn. När Södersjukhuset invigdes var det ett modernistiskt föredöme med siktet inställt på framsynt sjukvård.

Stockholm växer och kommer fortsätta att växa. Länets befolkning ökar med cirka 35 000 invånare varje år. 2020 beräknas fler än 2,4 miljoner invånare bo i länet. 2013 hade länet 2 165 000 invånare. Andelen av hela befolkningen som är över 70 år beräknas under den tiden öka från 10 procent till knappt 12 procent. Sjukvårdsbehovet kommer, mot bakgrund av den ökade andelen äldre, att öka i en högre takt än hela befolkningen ökar i antal. Detta är utgångspunkten för utvecklingen av hälso- och sjukvården i Stockholms län de närmaste åren, vilken beskrivs i Framtidsplan för hälso- och sjukvård (LS 1104-0624).

Södersjukhuset har idag behov av nya lokaler, tekniska upprustningar, modernisering av vårdavdelningar, modernisering av teknisk infrastruktur och förbättrad arbetsmiljö för att klara framtidens vårdbehov.

En ny behandlingsbyggnad (LS 1404-0465) projekteras i ett västläge innehållande bland annat 24 nya operationssalar, ny akutmottagning och ny sterilcentral. Vidare projekteras en ny vårdbyggnad (LS 1208-1021) innehållande minst 154 vårdplatser samt en uppgradering av befintliga vårdavdelningar för att klara dagens arbetsmiljökrav och liggande förelägganden från Arbetsmiljöverket.

För att möjliggöra detta samt för att säkerställa en patientsäker drift av sjukhuset behövs ett nytt försörjningskvarter. Detta blir en viktig del av den framtida infrastrukturen för att förse Södersjukhuset med en sop- och en tvättsug, framtida reservkraft, gas och gods. Planeringen utgår från att den framtida försörjningen ska vara redundant och robust för att möjliggöra en säker vårdproduktion. I begreppet robust finns en strävan att ha säkra, enkla och långsiktigt hållbara lösningar. Med redundans menas att om ett system slås ut går ett annat in och täcker avbrottet.

Behovet att bygga ett nytt försörjningskvarter fanns inte med i förstudien för den nya behandlingsbyggnaden utan har uppkommit vid mer detaljerade studier under programskedet. Inom ramen för inriktningsbeslutet (LS 1208-1021) för den nya behandlingsbyggnaden gjordes en utredning för försörjningskvarteret, vilken låg till grund till inriktningsbeslutet (LS 1403-0416). De nya lösningarna ger Södersjukhuset möjlighet att leverera modern vård i enlighet med erhållet vårduppdrag och

ger samtidigt förutsättningar för en fortsatt långsiktig utveckling av sjukhuset.

Beredningen av det nya försörjningskvarteret vid Södersjukhuset har i planeringen och beredningen bland annat beaktat nedanstående dokument:

- Framtidsplan för hälso- och sjukvården, beslut landstingsfullmäktige juni 2011 (LS 1104-0624).
- Framtidsplan för hälso- och sjukvården – Första steget i genomförande, beslut landstingsfullmäktige juni 2012 (LS 1109-1229).
- 5-årig investeringsplan för hälso- och sjukvården, beslut landstingsfullmäktige juni 2012 (LS 1201-0055).
- Framtidsplanen andra steget beslutad i landstingsfullmäktige juni 2013 (LS 1304-0527).
- 5-årig investeringsplan för hälso- och sjukvården, budget 2014, beslutad av landstingsfullmäktige juni 2013 (LS 1301-0040).

Planeringen av projektet ska utgå från landstingets investeringsriktlinjer samt landstingets politiska mål. Lokalerna ska anpassas för att kunna tillgodose:

- Kapacitetsbehov.
- Möjligheter att utveckla vårdens effektivitet.
- Arbetsmiljöverkets och andra myndigheters krav.
- Landstingets investeringsstrategi.

Överväganden

Beslutade politiska mål

För att nå målet en bättre hälso- och sjukvård, behöver vården bland annat samarbeta runt patienten utifrån dennes behov i enlighet med begreppet nätverkssjukvård. Utbyggnaden av öppen och sluten vård behöver ske utanför akutsjukhusen. Antalet vårdplatser behöver öka inom akutsjukvården. Utifrån denna målbild behöver det skapas förutsättningar och om- och nybyggnationen i den västra delen av Södersjukhuset är en pusselbit i detta.

Den nya behandlingsbyggnaden och vårdbyggnaden kräver, liksom kvarvarande verksamhet på Södersjukhuset, en driftsäker och därmed patientsäker teknisk försörjning. Det nya försörjningskvarteret skapar

nödvändiga förutsättningar för detta och bidrar till att sjukhuset även fortsättningsvis ska kunna leverera en högkvalitativ vård.

Försörjningskvarteret har en positiv påverkan på miljön då det ersätter ett gammalt försörjningskvarter. Kvarteret blir mer kompakt och mindre energikrävande samtidigt som grönområde frigörs. Det gamla försörjningskvarteret saneras från föroreningar. Summerat bidrar denna investering till att möta landstingets mål "Hållbar tillväxt".

Dagens utspridda försörjningskvarter är föråldrat och i stort behov av modernisering. Dessutom kommer byggnaden som idag inrymmer reservkraften att behöva rivas för att ge plats åt den nya behandlingsbyggnaden och den nya ambulanshallen. Försörjningskvarteret förbereds för att reservkraften ska kunna installeras, dimensionerad för kommande utökningar och behov. Fram till dess levererar en provisorisk anläggning reservkraften.

För rivning och nybyggnad av försörjningskvarteret krävs att befintlig kylanläggning, sop- och tvättsug samt medicinsk gasanläggning flyttas. I samband med denna flytt önskar Locum AB bygga om för att skapa redundans för syrgas, vilket saknas idag. Byggnadens totala bruttoarea (BTA) uppgår till 8 513 kvadratmeter med en nyttjandekvot på 0,92.

Specifika krav:
Det nya försörjningskvarteret vid Södersjukhuset ska:

- Innehålla en i stort sätt komplett godsmottagning (undantaget patientmat, textilier och basvaror). För redundans och av praktiska och avståndsmässiga skäl planeras denna kompletteras med en mindre godsmottagning på östra sidan. För att minska störning kommer lastbilarna lasta och lossa inomhus.
- Innehålla lämpliga delar av försörjningen såsom gascentral samt sop- respektive tvättsug. Av främst redundansskäl behöver delar av försörjningen placeras på andra delar av sjukhusområdet.
- Samla ytor för personal som arbetar med drift, underhållsarbeten och materialförsörjning.
- Innefatta en driftscentral. För få en överblickbar och säker drift bör drift och försörjning samlas – och för att inte störa vården - separeras från denna.
- Vara anpassad och förberedd för en utbyggnad eller förändring av Södersjukhuset.

Södersjukhusets driftentreprenad

Målet är att ersätta det befintliga försörjningskvarteret med ett nytt generellt, skalbart och flexibelt kvarter anpassat till de exteriöra planerna med ett samlat försörjningskvarter inom planerad kvartersstruktur. Framtida reservkraft och ny godsmottagning liksom det mesta av övrig försörjning planeras till försörjningskvarteret. Detta ger möjlighet till en välplacerad, effektiv och säker försörjning för planerade och framtida strategiska fastighetsinvesteringar, där godsmottagning, reservkraft, sop- respektive tvättsug, driftsutrymmen med mera finns samlat.

Det nya försörjningskvarteret kommer att innehålla en central del av drift- och underhållsorganisationens behov av system och utrymmen för övervakning och mediaförsörjning. Det kommer att innehålla en driftcentral, som vid eventuellt krisläge kommer att fungera som sambands- och operativ central för sjukhusets mediaförsörjning.

Förvaltningsorganisationen kommer att ha utrymmen för kontrakterade underhållsgrupper inom el, värme, vatten och sanitet samt bygg, för deras behov av verkstadsutrymmen och reservdelsförråd.

Byggnaden kommer att innehålla en godsmottagning där sjukhusets behov av transporter av gods och avfall tillgodoses. Lossnings- och lastningsplatser kommer att vara väderskyddade.

Södersjukhusets servicegrupp
Servicegruppens arbetssätt och tjänster ska bidra till att vårdpersonalen kan fokusera på att ge effektiv vård till patienterna.

Lösningar och arbetssätt ska vara generella och gälla övergripande för sjukhuset för att skapa igenkänning och korta omställningstider, för att möjliggöra en högre effektivitet.

Nya byggnader ska utformas så att nya lösningar inom logistikområdet, till exempel förarlösa truckar, kan införas när förutsättningar och behov av detta uppstår.

Under förutsättning av erforderliga beslut i hälso- och sjukvårdsnämnden och fastighets- och investeringsberedningen, vilket är ett krav enligt den av landstingsfullmäktige fastställda investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning, föreslår förvaltningen att landstingsfullmäktige fattar genomförandebeslut för investeringsobjekt *Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset* till en investeringsutgift om maximalt 530 miljoner kronor. Genomförandet kommer att medföra omställningskostnader för tillfälliga evakueringar motsvarande cirka 53 miljoner kronor under åren 2015-2017.

Utifrån inriktningsbeslutet har byggnaden förberetts för att innehålla reservkraft i framtiden. Funktionen behövs men på grund av ekonomiska skäl behövde byggnadens funktioner minskas ned för att rymmas inom de 647 miljoner kronor som inriktningsbeslutet satt som ram. Den provisoriska reservkraften förlängs och den permanenta planeras att lyftas in i försörjningskvarteret efter år 2025. Den provisoriska reservkraften är av samma prestanda som den permanenta och uppfyller kraven på robusthet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Investeringsutgiften för objektet *Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset* uppgår till 530 miljoner kronor.

Till investeringsutgiften för objektet *Nytt försörjningskvarteret vid Södersjukhuset* tillkommer kostnader för extern inhyrning av provisorisk medieförsörjning innehållande kylanläggning, reservkraft, tvättsug samt evakuering av drift och underhåll, om totalt 53 miljoner kronor, under åren 2015 – 2017. Dessa kostnader hanteras som omställningskostnader och ska inrymmas inom Landstingsfastigheter Stockholms fastställda utrymme för dessa.

Landstingsstyrelsen uppdras inarbeta investeringsutgiften på 530 miljoner kronor i budget år 2016 och plan för åren 2017 – 2020 i investeringsplanen för Landstingsfastigheter Stockholm inom ramen för fastställt investeringsutrymme. I samband med beslut om landstingets budget 2016 samt de därpå följande planåren kommer investeringsobjektets finansiering att definieras och säkerställas som en del av den samlade investeringsplanen.

Hyreskostnaden för den provisoriska reservkraften uppskattas till 6 miljoner kronor per år varav hyran fram till och med år 2017 och är inkluderad i de 53 miljoner kronor som hanteras som omställningskostnader inom Landstingsfastigheter Stockholm under investeringens genomförandetid. Därefter kommer en årlig hyra på 6 miljoner kronor exklusive indexering att belasta resultatet för Lastingsfastigheter Stockholm så länge som den provisoriska reservkraften används. Görs en investering i permanent reservkraft, vilken beräknas till ca 300 miljoner kronor, ersätts hyreskostnaderna av avskrivnings- och räntekostnader.

Uppförandet av nytt försörjningskvarter på Södersjukhuset kommer att innebära rivning av hela det befintliga försörjningskvarteret. Kvarvarande restvärden uppgår till cirka 26,5 miljoner kronor vilket kommer att belasta resultatet för Landstingsfastigheter Stockholm under åren 2014 – 2018.

Den ekonomiska konsekvensen för Landstingsfastigheter Stockholm av nytt försörjningskvarter på Södersjukhuset uppgår till en tillkommande kostnad på 46,8 miljoner årligen efter genomförandet år 2017. Av detta belopp avser 40,4 miljoner kronor avskrivnings- och räntekostnader, 0,4 miljoner kronor tillkommande fastighetsdriftskostnader samt 6,0 miljoner kronor årlig hyreskostnad. Avskrivningstiden är i genomsnitt 30 år. Landstingsfastigheter Stockholms kostnader täcks delvis av hyresintäkter från Södersjukhuset AB och Locum AB. Påverkan för landstinget som koncern kan bli något lägre beroende på upplåningsbehovet under genomförandet.

I arbetet kring ny- och ombyggnation av försörjningskvarteret ska det finnas en strävan mot kostnadseffektiva tekniska lösningar och samplanering med övriga investeringar för tekniska upprustningar i syfte att sänka investeringsutgifterna och framtida fastighetsdriftskostnader. Flexibiliteten i utformningen ska främja en hållbar fastighetsutveckling och vara kopplad till framtida definierade behov för att undvika överdimensionering.

För Södersjukhuset uppstår ett underskott på cirka 170 miljoner kronor i genomsnitt per år under de första fem åren. Därefter uppvisar kalkyler ett årligt överskott på cirka 27 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelsen för Södersjukhuset AB föreslås ges i uppdrag att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete. I detta arbete ska även en genomlysning ske av arbetssätt och vårdflöden för att hitta effektiva lösningar inom vården i syfte att öka tillgängligheten för patienterna och öka kvaliteten med en strävan om en ekonomi i balans.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har en miljöbedömning av föreslagen investering genomförts och miljöbedömningen är positiv.

Landstinget ska verka för en bättre miljö och driva på utvecklingen mot mer miljöanpassade material och tekniska lösningar för att minska påverkan och energiåtgången i enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016. Landstinget ställer därför miljökrav på leverantörer för att uppfylla miljölagstiftning såväl som av landstinget antagna miljömål. En miljöinventering av befintliga lokaler som ska byggas om, föregår alltid projektering och byggnation.

Miljörutinerna kring en byggnation beskrivs i en projektunik miljöplan. Projektörer och leverantörer upprättar miljöplaner och redovisar arbetet löpande, val av tekniska system och material görs utifrån energi och miljöaspekter. En miljöuppföljare knyts till projektet.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Marit Brusdal Penna
Direktör SLL Strategiska
fastighetsfrågor och investeringar

GRANSKNINGSHANDLING/PROGRAMHANDLING

FÖRSÖRJNINGSKVARTERET

SÖDERSJUKHUSET

2014-11-07

Kulturförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Stockholms läns landsting

SÖS
SÖDERSJUKHUSET

locum.
VÄRDEN FÖR VÅRDEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kapitel		Sida
1	Sammanfattning och bakgrund	3
2	Kravspecifikation	5
2.1	Generella krav	
2.2	Specifika krav	
2.3	Styrande dokument och riktlinjer	
3	Övergripande struktur	6
3.1	Ny behandlingsbyggnad på Södersjukhuset	
3.2	Struktur, samband och flöden	
4	Planeringsförutsättningar	9
5	Verksamhetens förutsättningar	11
6	Redovisning av planerade ytor	13
6.1	Riktlinjer och konceptprogram	
6.2	Utveckling mellan förstudie och byggnadsprogram	
6.3	Orienterande planer med verksamheter	
7	Gestaltningsprogram	16
7.1	Utvändig gestaltning	
7.2	Invändig gestaltning	
7.3	Konst	

Kapitel		Sida
8	Inredning och Utrustning	19
9	Genomförandeplan och Ekonomi	20
9.1	Genomförandeplan	
9.2	Ekonomi	
10	Konsekvensbedömning för miljö & hållbart byggande	22
11	Tekniska beskrivningar	23
11.1	Landskap	
11.2	Konstruktion	
11.3	VVS-sop/tvättsug och styrsystem	
11.4	El-, tele- och transportsystem	
12	Avtal	26
13	Medverkande	26
14	Bilagor	27

1 SAMMANFATTNING OCH BAKGRUND

Inledning

Detta är en förkortad version av programhandlingen för nytt försörjningskvarter på Södersjukhuset. Syftet är att beskriva bakgrund, krav, byggnadens innehåll och utformning för beslutsfattare hos både beställare och brukare, personal och övriga intressenter. Önskas en detaljerad redovisning hänvisas till den kompletta programhandlingen.

Sammanfattning

Stockholms läns landsting har en investeringsplan för hälso- och sjukvården för den kommande 10-årsperioden. Investeringarna syftar till att utveckla den nuvarande infrastrukturen i form av lokaler och utrustning för att stödja vårdutbudsplaneringen i enlighet med Framtidsplanen.

För detta projekt innebär Framtidsplanen andra steget en leverans för Södersjukhuset enligt följande:
Ett nytt försörjningskvarter (byggnad 74) planeras intill befintligt försörjningskvarter som rivs för att ge plats åt den nya behandlingsbyggnaden och som idag är föråldrat. Försörjningskvarteret kommer att förberedas för att kunna försörja sjukhuset med full reservkraft vid behov, innehålla en ny godsmottagning samt sop- och tvättsug.

Verksamhetsstart för det nya försörjningskvarteret är planerad till ca 2017/2018. En ny behandlingsbyggnad, där genomförandebeslut tagits i LF den 10 juni och där programhandling är färdigställd, dimensioneras, tillsammans med befintlig akutmottagning, för ca 170 000 akutbesök (2018) per år.

En ny vårdbyggnad och ombyggnad av befintliga vårdplatser kommer att ske som ger möjlighet till 5000 nya vårdtillfällen, vilket ger ett utökat vårdplatskapacitetbehov av 51 nya och 4 tekniska vårdplatser (ingår delvis i annat strategiskt projekt).

Bakgrund

Framtidsplanen för Hälso- och sjukvård 2013 Andra steget

Stockholm växer och kommer fortsätta att växa. Fram till 2020 beräknas Sthlm få ca 350 000 fler invånare. Till detta kommer att medellivslängden ökar, omkring hälften av de barn som föds i år kommer uppleva sin 100-årsdag. Invånarna tar också till sig allt mer information och ställer högre krav på hälso- och sjukvården i framtiden. Sammantaget innebär det att vårdbehovet hela tiden utvecklas vilket landstinget måste möta.

Detta är utgångspunkten för utvecklingen av hälso- och sjukvården i Stockholms län de närmaste åren, vilken beskrivs i Framtidsplanen. I Framtidsplanen beskrivs principer för investeringarna utifrån framtida struktur, vårdeffekt, stegvis utbyggnad, balans mellan olika behov, ekonomi och genomförande. Det totala vårdutbudet i länet kommer öka med 16 % fram till 2018. 221 nya vårdplatser planeras på akutsjukhusen fram till 2018. Till detta kommer satsningen på sjukhusen. Vården ökar och Södersjukhuset är en viktig pusselbit i denna planering.

I Framtidsplanen första steget beskrivs principer för investeringarna utifrån framtida struktur, vårdeffekt, stegvis utbyggnad, balans mellan olika behov, ekonomi och genomförande. Dessa principer har legat till grund för prioriteringarna i den tioåriga investeringsplanen.

Utgångspunkten för investeringarna inom hälso- och sjukvården är det vårdbehov som beskrivs i Framtidsplanen. Utbyggnaden av öppen och sluten vård kommer särskilt att ske utanför akutsjukhusen. Antalet vårdplatser kommer även öka inom akutsjukvården. För verksamhetsmässigt ändamålsenliga lokaler vägs även lokalanpassningar, förändrade myndighetskrav och byggnadernas skick in i det totala behovet. Inriktningen i den tioåriga investeringsplanen syftar till att ta ett helhetsgrepp över investeringar för hälso- och sjukvården i de landstingsägda fastigheterna under de kommande tio åren. En långsiktig strategi för investeringar i hälso- och sjukvården är avgörande för att genomföra Framtidsplanen och för att trygga lokalförsörjningen på lång sikt. Inom arbetet med Framtidens hälso- och sjukvård är utbyggnad av akutsjukhusen en viktig del. För att stödja detta har landstingsfullmäktige beslutat om:

- Att utöver investeringen i NKS satsa över 28 miljarder kronor mellan år 2013 och 2022 i byggnader och utrustning för Framtidens hälso- och sjukvård.
- Omfattande investeringar för att öka kapaciteten vid sjukhusen och anpassa dessa till den nya vårdstrukturen.
- Att sjukhusen ska moderniseras för att möta framtidens krav.

Beskrivning av bakgrund och intentioner kring utveckling av akutsjukvården finns bland annat i dessa dokument:

- Framtidsplan för hälso- och sjukvården beslut Lf juni 2011
- Framtidsplan för hälso- och sjukvården – Första steget i genomförandebeslut Lf juni 2012
- 10-årig investeringsplan för hälso- och sjukvården beslutad i Lf juni 2012
- Framtidsplanen andra steget beslutad i Lf juni 2013
- 10-årig investeringsplan för hälso- och sjukvården beslutad i Lf juni 2013
- Förstudier, utredningar och underlag framtagna specifikt för Södersjukhuset

1 SAMMANFATTNING OCH BAKGRUND

Södersjukhusets historia

År 1929 fick generalfältläkaren Fritz Bauer och ingenjören Hjalmar Cederström i uppdrag att utarbeta förslag till alternativa utbyggnader av Stockholms sjukhus. De expanderande södra stadsdelarna saknade ett sjukhus och Cederström vidgade frågan till att gälla hela folkhälsan i den växandes storstaden. Översynen var klar den 31 maj 1930 då han presenterade en ”Generalplan för Stockholms sjukhusfrågor”. Arbetet fortsatte med en planering av ett nytt centralsjukhus på Södermalm. Efter många diskussioner och motsättningar fick Cederström 1937 huvudansvaret för ett nytt sjukhusbygge på platsen för Årstalundens reservoar intill Årstavikens södra sluttning. Här fanns redan sedan 1911 Sachsska barnsjukhuset.

Södersjukhusets byggnad uppfördes 1937-1944 av byggbolaget Toll Byggnads AB efter Hjalmar Cederströms och Hermann Imhäusers ritningar. Cederström ledde arbetet och var den drivande kraften. Imhäuser stod, tillsammans med en grupp tyska arkitekter, för ritningarna. Imhäuser hade kommit till Stockholm 1932 för att delta i en arkitekttävling men skulle stanna kvar i Sverige livet ut. Imhäuser var anställd vid Cederströms arkitektkontor och han övertog ansvaret för bygget när Cederström pensionerade sig 1947. Inom sjukhusområdet är en gata uppkallad efter honom.

Planeringen föregicks av flera års omfattande utredningsarbete och studieresor i utlandet. Innan Södersjukhuset byggdes uppfördes svenska sjukhus som paviljonger med friliggande byggnader inom ett område. I Södersjukhuset skulle alla funktioner samlas i stort komplex bestående av två parallella block (sängbyggnaden och behandlingsbyggnaden) som sammankopplades av förbindelselängor och transportkulvertar. Sängbyggnaden lades åt söder med utsikt över Årstaviken.

Programarbetet var omfattande och skedde i nära samarbete med sjukhuspersonalen. Utrustning och inredning testades i fullskalemodeller. Sjukhuset byggdes och utrustades under andra världskriget vilket innebar brist på arbetskraft och byggmaterial och var när det invigdes i april 1944 Nordens största byggnad. Resultatet blev en funktionalistisk skapelse med putsade fasader i skinande vit kulör. Det fanns plats för 1200 bäddar och kapaciteten var 1000 ambulerande patienter per dygn.

När Södersjukhuset invigdes var det ett modernistiskt föredöme med siktet inställt på framsynt sjukvård. SÖS fortsätter att vara ett sjukhus mitt i samhället och i takt med tiden.

Under åren har sjukhuset byggts om vid flera tillfällen och till viss del förändrats utifrån ursprungstankarna. Vårdbehovet ökar och behandlingsmetoder utvecklas varför det i dag behövs en genomgripande omdaning av sjukhuset dock byggt på sjukhusets ursprungliga struktur.

Byggnadsplaner

Södersjukhuset har idag behov av, förutom nya lokaler för att klara framtidens vårdbehov, tekniska upprustningar, modernisering av vårdavdelningar och modernisering av teknisk infrastruktur.

Genomförandebeslut har tagits för en ny behandlingsbyggnad i västläge innehållande bla 23 nya operationssalar, ny akutmottagning och ny sterilcentral. Vidare planeras en ny vårdbyggnad enligt inriktningsbeslut innehållande minst 154 vårdplatser och uppgradering av befintliga vårdavdelningar för att klara dagens arbetsmiljökrav och liggande förelägganden från AMV.

Ett nytt försörjningskvarter planeras enligt inritningsbeslut intill befintligt försörjningskvarter som idag är föråldrat. Det nya försörjningskvarteret medger en sammantaget bra funktionalitet med sjukhuset vad gäller godsmottagning, teknisk försörjning, framtida reservkraft och andra stödjande funktioner. Försörjningskvarteret finns dock ej upptaget i beslutad investeringsplan varför en egen framskrivning av detta projekt krävts och 10 juni medgavs inriktningsbeslut av Landstingsfullmäktige.

Vid invigningen 1944 var Södersjukhuset Nordens största byggnad

2 KRAVSPECIFIKATION

2.1 Generella krav

Det nya försörjningskvarteret blir en viktig del av den totala infrastrukturen för att förse Södersjukhuset med sop- och tvättsug, framtida reservkraft, gas och gods. Planeringen utgår från att försörjningen ska vara redundant och robust för att möjliggöra en säker vårdproduktion. I begreppet robust ligger strävan efter säkra, enkla och långsiktigt hållbara lösningar.

Med redundans menas att om ett system slås ut går ett annat in och täcker avbrottet. Alla medicinska gaser utförs redundanta. El-kraften delas upp på mycket viktig last som är helt avbrottsfri, viktig last och övrig last.

All försörjning planeras för att klara behovet på 10 års sikt och för en anpassning för 30 år.

2.2 Specifika krav

Den nya försörjningskvarteret vid Södersjukhuset ska:

- Innehålla en i stort sätt komplett godsmottagning (undantaget patientmat, textilier och basvaror). För redundans och av praktiska och avståndsmässiga skäl planeras denna kompletteras med en mindre godsmottagning på östra sidan. För att minska störning kommer lastbilarna lasta och lossa inomhus.
- Innehålla lämpliga delar av försörjningen såsom gascentral samt sop- och tvättsug. Av främst redundans själ behöver delar av försörjningen placeras på andra delar av sjukhusområdet
- Samla ytor för personal som arbetar med drift, underhållsarbeten och materialförsörjning.
- Innehålla driftscentralen. För en överblickbar och säker drift bör drift och försörjning samlas – och för att inte störa vården - separeras från denna.
- Vara anpassad/förberedd för en utbyggnad/förändring av Södersjukhuset.

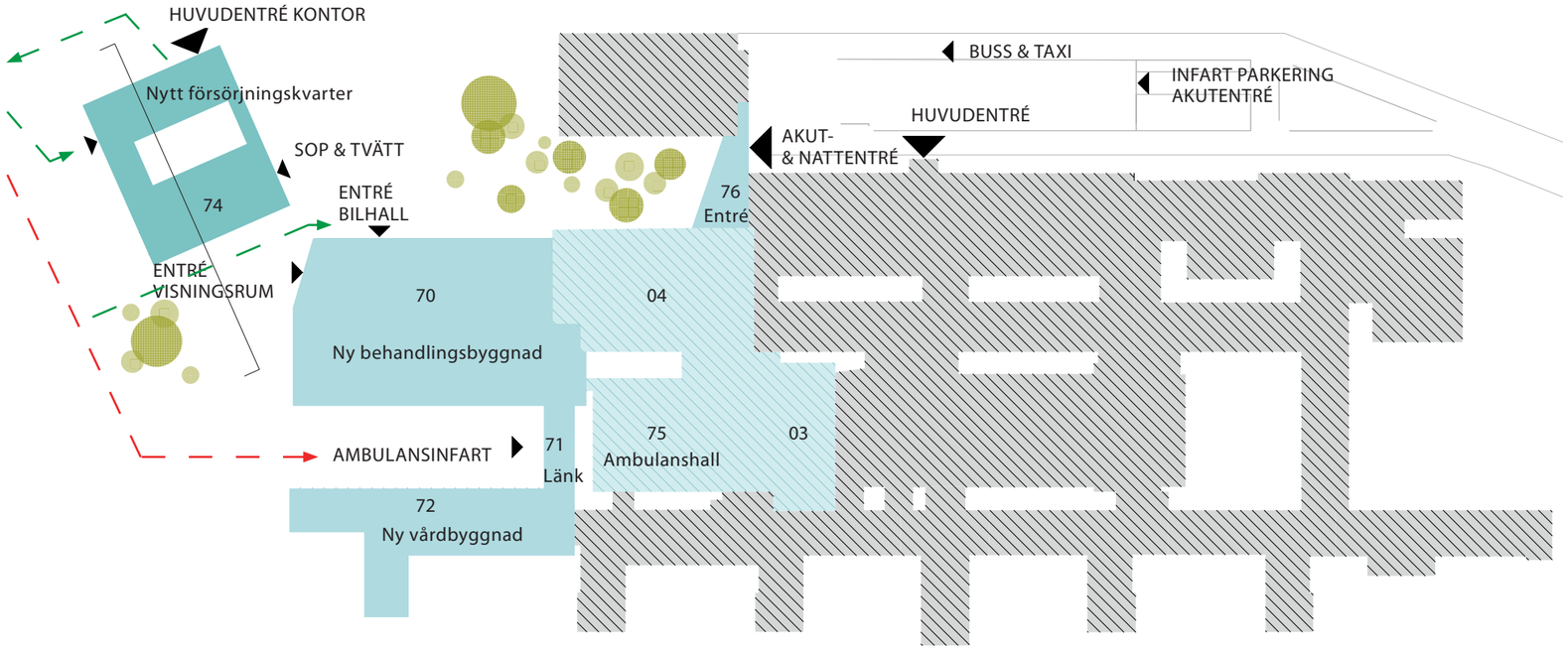
Styrande SLL-dokument och riktlinjer

- Landstingets budget
- Framtidsplan för hälso- och sjukvård
- Projektdirektiv
- Gemensam avsiktsförklaring
- Förstudien
- Policyer
- Styrdokument
- Riktlinjer
- Rutinbeskrivningar

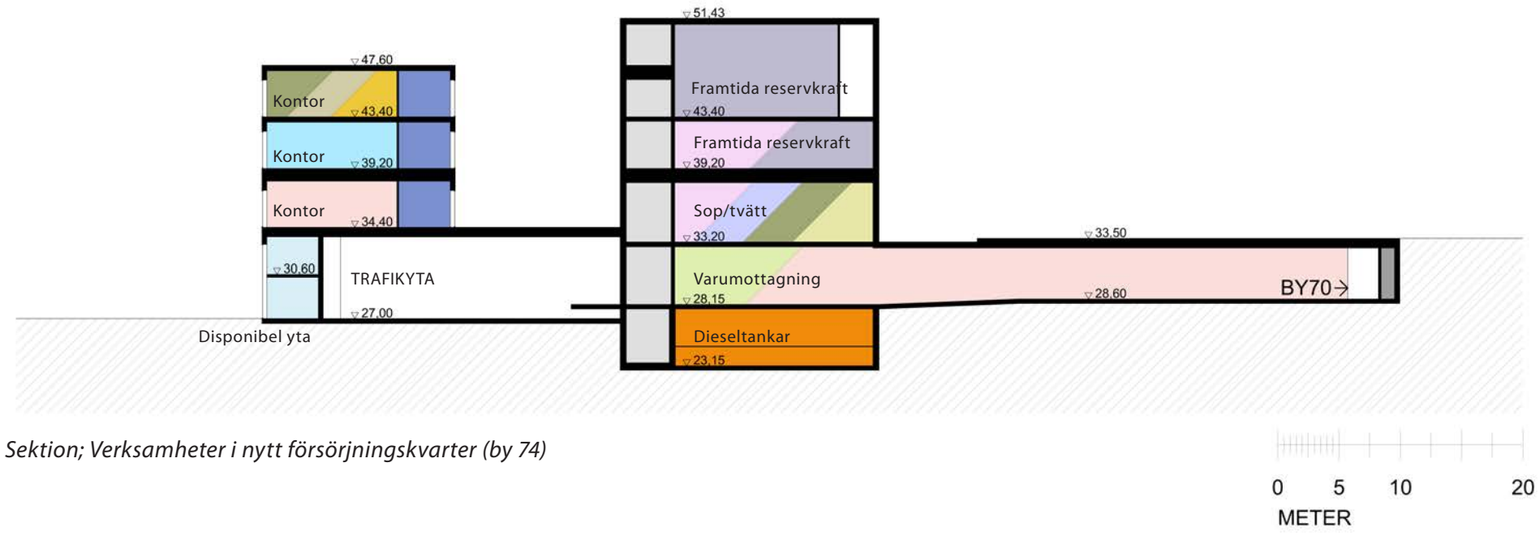
Locums ledningssystem

- Policyer
- Styrdokument
- Riktlinjer
- Konceptprogram

3 ÖVERGRIPANDE STRUKTUR

Situationsplan, Ny- och ombyggnadsprojekt som berörs av projekt

Sektion; Verksamheter i nytt försörjningskvarter (by 74)

3.1 Nytt försörjningskvarter på Södersjukhuset

Projektet utgörs av både om- och nybyggnadsdelar i den västra delen av sjukhusområdet. Genomförandet förutsätter rivning av vissa befintliga byggnader. För att behandlingsbyggnaden ska kunna uppföras förutsätts att projektet Nytt försörjningskvarter utförs parallellt, vilket skrivs fram som ett separat beslutsärende. Samtidigt pågår ett flertal mindre projekt på Södersjukhuset.

Sektionen nere till vänster visar ett snitt genom nya försörjningskvarteret med kulvertkopplingen till den nya behandlingsbyggnaden (streckad). Byggnaden ligger i sutteräng. Första markplan, plan -5, utgörs av varumottagning och avfallshantering med koppling till plan -5 i behandlingsbyggnaden och hissar vidare ut i sjukhuset.

Markplanet ovanför, plan-4, utgörs av sop- och tvättsugsanläggning samt verkstäder i den södra delen av kvarteret. Ovanpå dessa lokaler ligger sjukhusets reservkraft samt under, i plan -6, dieseltankar för framtidens reservkraft.

Norra delen av kvarteret utgörs av 3 våningar kontor från plan -3 och uppåt.

På den östra delen av byggrätten kvarstår en 9,5 meter bred remsa för en möjlig framtida utbyggnad av exempelvis kontorslokaler.

3 ÖVERGRIPANDE STRUKTUR

3.2 Struktur, samband och flöden

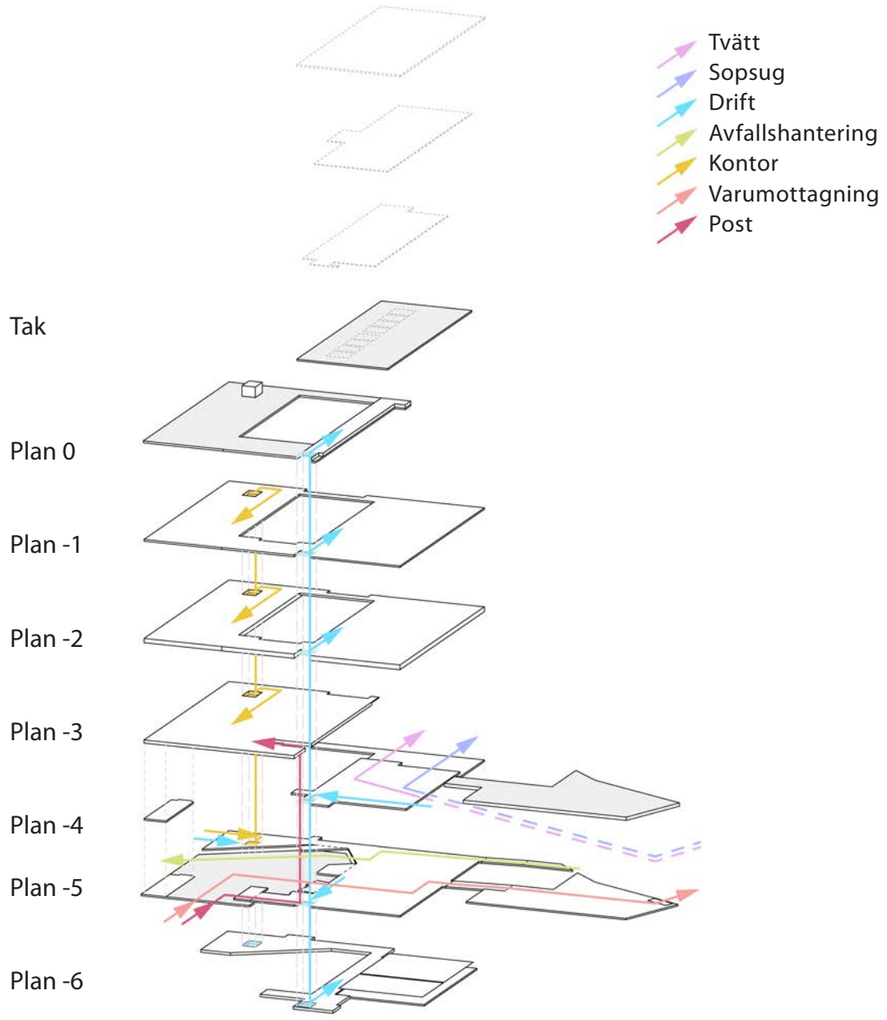
Förutsättningar
Dagens försörjningskvarter är utspritt i ett antal lägre byggnader över större yta än vad som nu är möjligt att disponera på grund av utbyggnaden av sjukhuset åt väster. Intrycket är uppstyckat och av industriell karaktär.

Syftet med det nya kvarteret är att samla funktionerna i en mer kompakt byggnadsvolym, som förhåller sig till närliggande bostäders kvartersstruktur, vilket kommer att skapa ett mer ordnat uttryck i området.

Samband och flöden
Att skapa tydlighet i det nya kvarteret gällande orientering och funktionsseparering har varit en förutsättning. Trafik för varumottagning och sop- och tvättbilar är separerade.

Huvudentrén på norra lokalgatan, mot bostäderna, är tydlig och välkomnande. Mot det torg som bildas mellan den nya behandlingsbyggnaden och försörjningskvarteret vänder sig en mindre entré för personal som också fungerar som utrymningsväg. Även mot lastgården på plan -4 finns en mindre entré.

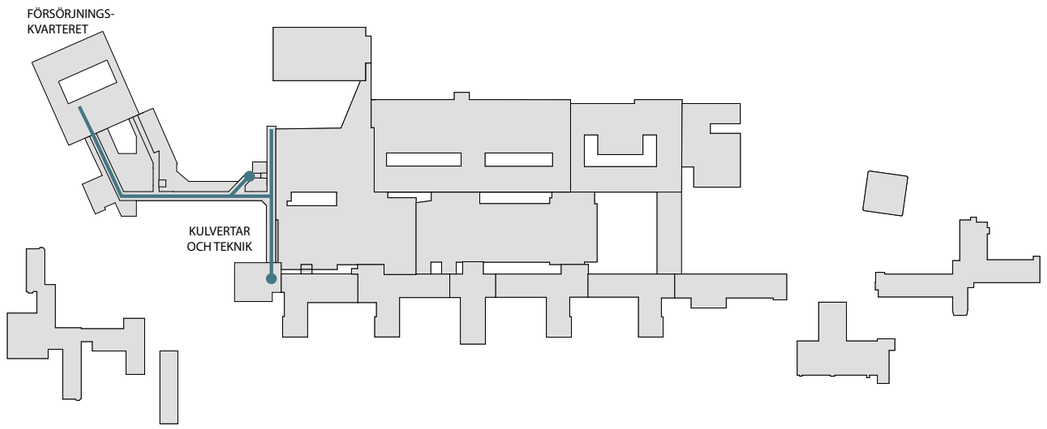
Via plan -5 kopplas kvarteret i två kulvertar till behandlingsbyggnaden och vidare till vårdbyggnaden. I dessa går trucktrafik från varumottagningen till och från sjukhuset, utrymme för gående, samt för teknisk försörjning. Teknisk försörjning går även direkt ner i försörjningskulvertsystem som löper under hela Södersjukhuset.

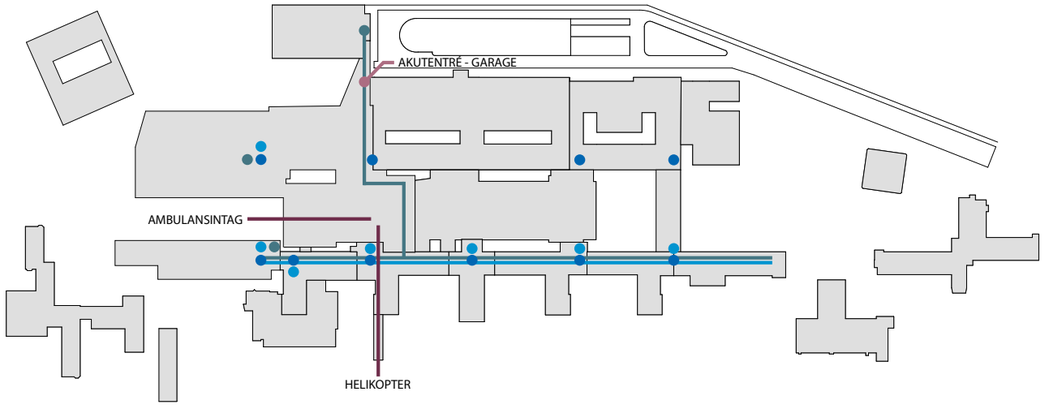
Huvudsakliga flöden och samband

3 ÖVERGRIPANDE STRUKTUR

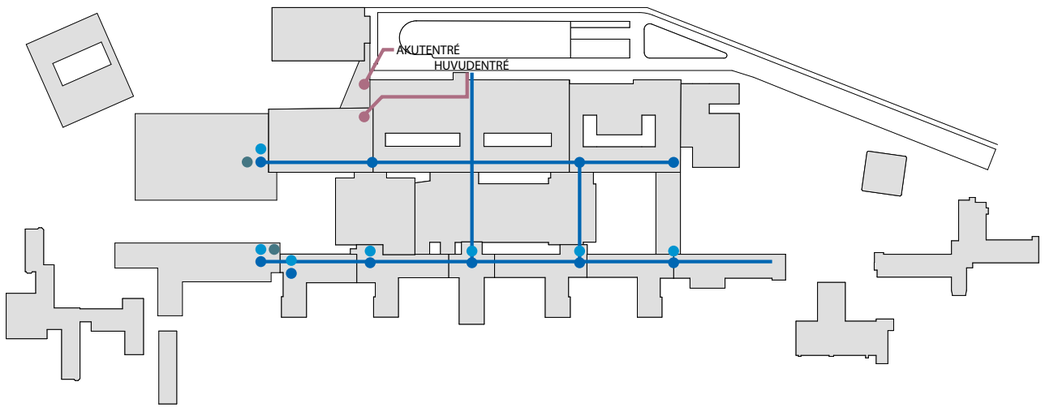
Utvalda logistikplaner

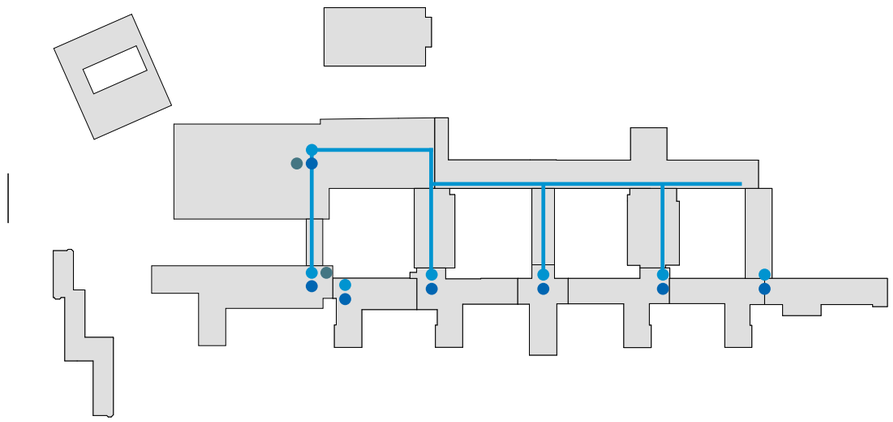
Plan -5 Plan för godsförsörjning från försörjningskvarteret

Plan -1 Plan för godsförsörjning i central och öst

Plan 0 Besöksflöde och huvudentré

Plan 4 Sängtransporter till och från operation

- Varor (nya kulvertar) kommer in från varumottagning och vidare till byggnad 72/18 och 48
- Ny hissförbindelse i byggnad 72, alla plan, men för varor främst till plan -1 för vidare transport
- Sängtransporter från byggnad 70
- Trapphus med sängtransport
- Trapphus/korridor för gående patienter
- Trapphus/korridor för gående till akuten
- Transport från helikopter och med ambulans

4 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Projektorganisation Södersjukhuset

I enlighet med fattat beslut i LF har en ny enhet inom Landstingstyrelsens förvaltning skapats benämnt ”Strategiska fastighetsfrågor och investeringar” förkortat SFI. SFI har bla. uppdraget att ansvara för landstingets strategiska investeringar dit angivna investeringsprojekt i Framtidens hälso- och sjukvård hör. I framtagen och beslutad projektguide för de strategiska projekten och i den för projektet framtagna övergripande projektplanen beskrivs roller, ansvarsområden och uppdrag för projektets organisation i sin helhet.

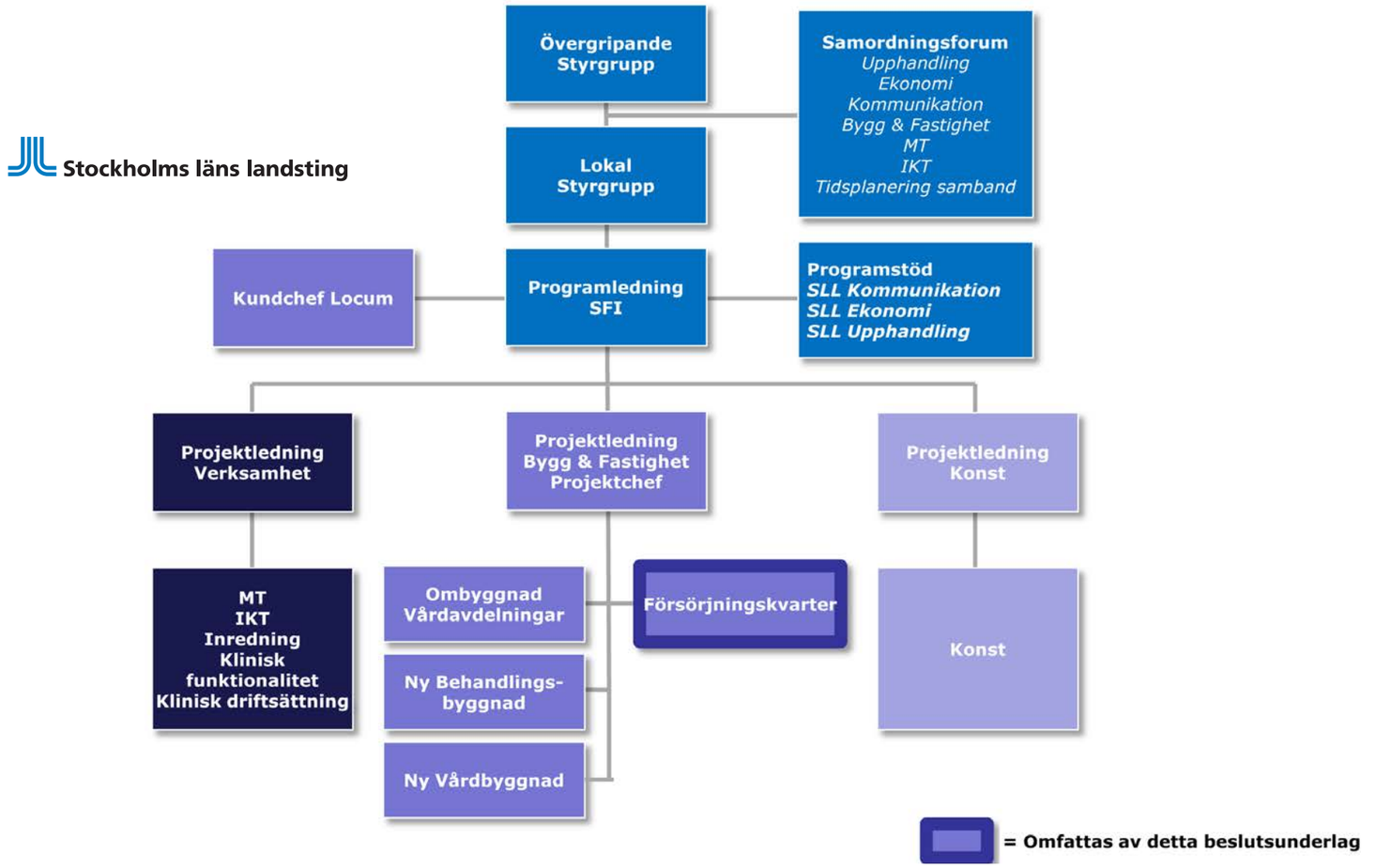
SFI är Projektägare och har ansvaret för att förverkliga programmet på Södersjukhuset i enlighet med uppsatta mål i givet projektdirektiv upprättat av Hälso- och sjukvårdsförvaltingens programkontor och leder programskedena och intar ordförandeskapet i respektive lokal styrgrupp.

Locum projektleder på uppdrag av SFI genomförandet som ingår i projekten inom Bygg och fastighet. Locum har även ansvaret för att en samordning sker mellan de strategiska investeringarna och de ersättnings- och rationaliseringsinvesteringar som genomförs inom respektive anläggning/sjukhus för att därigenom säkerställa att alla synergier tillvaratas på bästa sätt.

Södersjukhuset projektleder och tillhandahåller logistikkompetens, kompetens inom inredning och IKT samt medverkar i olika forum under projektets olika skeden.

Kulturförvaltningen ansvarar för projektledning av projekt Konst.

Övergripande projektmål redovisas i sin helhet under flik 1 i bilagedelen

Organisationsplan Sl Södersjukhuset

Övergripande mål med projektet enligt Framtidsplanens målbild

4 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

11.1 Detaljplan

Byggrätten på området regleras av Stockholm stad genom detaljplan. Den nu gällande detaljplanen för området, Dp 88114 från 1992, har begränsningar i höjd och lägsta schaktningsdjup som inte medger den nya planerade bebyggelsen. Därför beviljar inte kommunen bygglov utan att en ändring görs av detaljplanen.

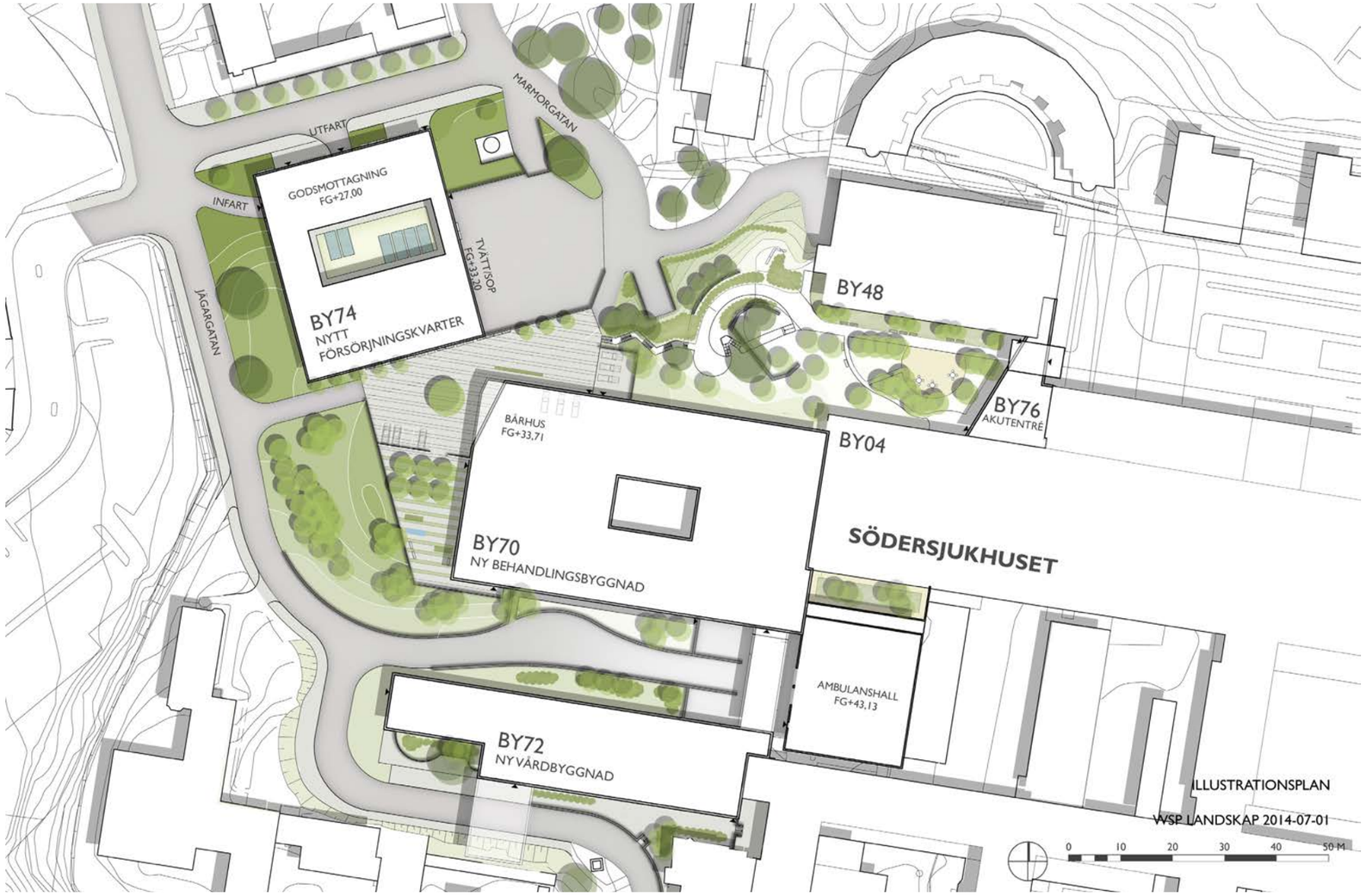
Staden har i samarbete med SLL gm Locum påbörjat en planprocess för att ändra nuvarande detaljplan. Ändringen görs genom att upprätta en ny detaljplan för området. Planen handläggs med normalt förfarande enligt plan- och bygglagen, PBL (2010:900).

Som inledning till arbetet beslutade stadsbyggnadsnämnden om att starta planarbetet med en startpromemoria, juni 2013, där bakgrund och förutsättningar för planläggningen redovisades. Plansamrådet, som är det första av två tillfällen för allmänhet och remissinstanser att lämna synpunkter, hölls mellan den 22 november 2013 och 17 januari 2014. Samrådsmöte hölls den 10 december 2013. Inkomna synpunkter under samrådet sammanställs och arbetas in i planförslaget som därefter skickas ut för granskning. Granskningsskedet pågår under minst tre veckor och är sista tillfället att komma in med synpunkter. Därefter antas detaljplanen av stadsbyggnadsnämnden.

Tidplanen förutsätter att beslut om detaljplanen kan fattas utan bordläggningar och att planen vinner laga kraft utan överklaganden. Arbetet fortskrider enligt plan. Granskningen är klar (2014-08-15) och antagande i stadsbyggnadsnämnden är planerat ske 2014-10-30.

Vid sidan om Stockholm stads planprocess har Locum i samarbete med SFI, Programkontoret och Södersjukhuset AB genomfört informationsmöten för närboende runt området samt inhämtat information genom intervjuer med närboende.

- Startpromemoria.....3 kvartalet 2013
- Plansamråd.....4 kvartalet 2013
- Granskning.....3 kvartalet 2014
- Antagande i Stadsbyggnadsnämnden..4 kvartalet 2014
- Tidigast laga kraft.....4 kvartalet 2014

Illustrationsplan

5 VERKSAMHETENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Södersjukhusets Driftentreprenad

Bakgrund och behov

I dag sköts driften av en entreprenad som handlas upp på 4 år. Driftentreprenör tar hand om sjukhusets alla driftsystem samt felhantering gentemot vårdverksamheten. I dag sköts detta under vardagar samt jour på övrig tid. Driftsystemen övervakas och styrs från en driftcentral som är hjärnan i systemet. Hjärtat av systemet ligger i den tekniska försörjningen. Driftpersonal består av både tekniker och kontorspersonal som tar hand om larm, fel och klagomål från verksamheter på sjukhuset. Driften är Locums förlängda arm på Södersjukhuset. De hjälper våra konsulter och entreprenörer i ombyggnadsprojekt. Driften är även Locums stöd i krishantering genom att skydda byggnader och säkra system som berör vården.

Nuläge

Idag arbetar ca 19 tekniker och 5 kontorsanställda med driften. Lokalen är inte på något sätt anpassat till deras arbetssätt. Det finns snickeri, sängverkstad och svetsrum. Omklädningsrum finns för både driften och övriga ramavtalade entreprenörer. Det finns även konferensrum för krishantering.

Mål och förutsättningar

Målet med projektet och de nya lokalerna är att skapa en bra arbetsmiljö och lättarbetade lokaler, som gör det attraktivt att lämna anbud och driva driften på ett rationellt sätt med rätt kvalitet. Det ska finnas en närhet till driftcentral och tekniska system. Det ska vara lätt att reparera och underhålla våra system både i försörjningskvarteret och i sjukhuset.

Framtidsperspektiv

Vi bygger bra lokaler med tydliga flöden och god arbetsmiljö. Detta kommer att underlätta upphandling av driftentreprenör. Det gör det lättare att beskriva arbetet, samt underlättar uppföljning av detsamma. Detta ger i förlängningen en mer kostnadseffektiv drift. Vi lägger driftcentral och lunchrum samt vilorum i anslutning till varandra. Målet är att skapa ett hus för nulägesbehovet samt med en flexibilitet för framtida underhållsstrategier. Det kommer att finnas lokaler för olika discipliners behov bland annat El, VVS Styr, Lås, Larm och Data. Dessa finns nu på olika platser på sjukhusområdet men skall centreras till försörjningskvarteret och - om så behövs - framöver kunna finnas på området eller som alternativ köpas ”på stan”.

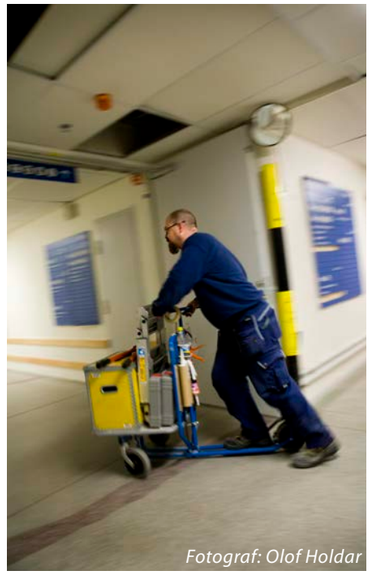
Målbeskrivning

Målet är att ersätta det befintliga försörjningskvarteret med ett nytt generellt, skalbart och flexibelt anpassat till de exteriöra planerna med ett samlat försörjningskvarter inom planerad kvartersstruktur. Ny reservkraft och godsmottagning liksom det mesta av övrig försörjning planeras till försörjningskvarteret. Detta ger möjlighet till en välplacerad, effektiv och säker försörjning för planerade och framtida strategiska investeringar, där godsmottagning, reservkraft, sop- och tvättsug, driftsutrymmen etc. finns samlat.

Det nya försörjningskvarteret kommer att innehålla en central del av drift och underhållsorganisationens behov av system och utrymmen för övervakning och mediaförsörjning. Det kommer att innehålla en driftcentral, som vid eventuellt ”krisläge” kommer att fungera som sambands- och operativcentral för sjukhusets mediaförsörjning.

Förvaltningsorganisationen kommer att ha utrymmen för kontrakterade underhållsgrupper inom El, VVS och Bygg för deras behov av verkstadsutrymmen och reservdelsförråd.

Huset kommer att innehålla en godsmottagning där sjukhusets behov av transporter av gods och avfall tillgodoses. Lossning och lastningsplatser kommer att finnas i väderskyddad yta.

Driftpersonal

Ledningar, gasreserv

5 VERKSAMHETENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Södersjukhusets Servicegrupp

Bakgrund och behov

En av de största utmaningarna för framtidens vårdgivare är att hitta tillräckligt med personal för att uppfylla vårduppdragen och säkerställa en god vård. Det kommer därför att bli än mer viktigt att den vårdpersonal som finns, kan fokusera på att ge vård. Ett sätt att möjliggöra detta är hitta ett gemensamt arbetssätt som förser vårdpersonalen med välfungerande stödfunktioner och logistiksystem inom sjukhuset.

På Södersjukhuset är Servicegruppen den stödfunktion som hanterar varumottagning, interna transporter, textil och materialförsörjning, posthantering samt scanning och kopiering. Idag är varumottagningen och servicegruppens övriga verksamhet samlad centralt i sjukhuset men till följd av att akuten behöver större sammanhängande yta för sin utökade verksamhet kommer servicegruppens verksamhet att flytta till det nya försörjningskvarteret. Flytten möjliggör också att ytorna kan anpassas till verksamheten på ett bra sätt.

Nuläge

Servicegruppen levererar både till interna och externa kunder textilier, gas, läkemedel, vätska, post, paket, basvaror och patientmat. Varje dag levereras ca sju ton rena textilier till vården och detta sker både via mobila textilvagnar och genom påfyllning av omklädningsrum. Det levereras även ca 130 paket per dag samt post till 140 interna adresser två gånger per dag.

Mål och förutsättningar

• Servicegruppens arbetssätt och tjänster ska bidra till att vårdpersonalen kan fokusera på att ge effektiv vård till patienterna.

• Lösningar och arbetssätt ska vara generella och gälla övergripande för Sjukhuset för att skapa igenkänning och korta omställningstider.

Varutmottagningen tar emot och levererar ca 130 paket om dagen

• Nya byggnader ska utformas så att nya lösningar inom logistikområdet t.ex. förarlösa truckar kan införas när förutsättningar och behov av detta finns.

Framtidsperspektiv

Sjukhusets logistikprocesser måste professionaliseras. Flöden är för viktiga och dyra för att låta varje avdelning ha egna lösningar utan att ta hänsyn till hela processen. Specialisering av servicetjänster ger en mycket stor effektivitetsvinst, även för vården.

Förrådsservice,; bl a beställningar, uppackning och streckodshantering

6 REDOVISNING AV PLANERADE YTOR

6.1 Riktlinjer och konceptprogram

Projekt nytt försörjningskvarter är en ny byggnad till Södersjukhusets befintliga struktur. Utgångspunkten för nybyggnadsdelarna är att följa Locums riktlinjer. Då byggnaden innehåller många specialfunktioner är dock dessa inte omfattade av Locums konceptprogram, utan byggnadens funktioner styr till största delen byggnadens struktur och våningsanpassningar.

6.2 Utveckling mellan förstudie och byggnadsprogram

Under arbetet med byggnadsprogrammet har arbete med verksamhetsbeskrivningar och lokallistor skett. Tekniska konsulter har kopplats in och produktionsplanering startat.

Försörjningskvarteret var inte beskrivet i förstudien utan i en separat dokumentation med en preliminär lokalförteckning som har förändrats mycket sedan november 2013. Varumottagning med kontor har tillkommit, samtidigt som sop- /tvättsug och framtida reservkraft har utökats för att bättre motsvara sjukhusets nya behov. Samtidigt har vissa funktioner (medicinska gaser samt kylanläggning) därmed flyttats till annan plats på sjukhuset för att rymma dessa utökningar inom detaljplanens gränser. Den remsa av byggrätten som lämnats på östra byggrätten, rymmer idag en teknisk byggnad som inte kommer hinna rivas inom gällande tidplan, innan grundläggning av nya försörjningskvarteret sker.

Bruttoareor (BTA), lokalareor (LOA) och övriga areor (ÖVA) för de olika delarna som ingår i projektet framgår av tabellen till höger.

Ytsammanställning BTA/LOA/ÖVA

Plan	BTA	LOA	ÖVA
0	194	0	167
-1	1751	408	1224
-2	1751	530	1102
-3	829	384	380
-4	1058	554	382
-5	2008	1020	818
-6	922	0	867
Totalt	**8513**	**2896**	**4940**

BTA/LOA per byggnad och plan (m²)

Verksamhet		LOA	ÖVA
Avfallshantering		166	
Bygg		39	
Dieseltankar			411
Disp. Yta		122	
Drift		459	
Gem utrymmen kontor		207	
Mark		58	
Omkl		323	
Reservkraft			1111
SLL		74	
Sop			146
Teknik			875
Tvätt		349	
Varumottagning		945	
Verkstad		154	
Kommunikation			2171
Kulvert			226
Totalt		**2896**	**4940**

LOA per verksamhet

Trafikyta, plan -5	858

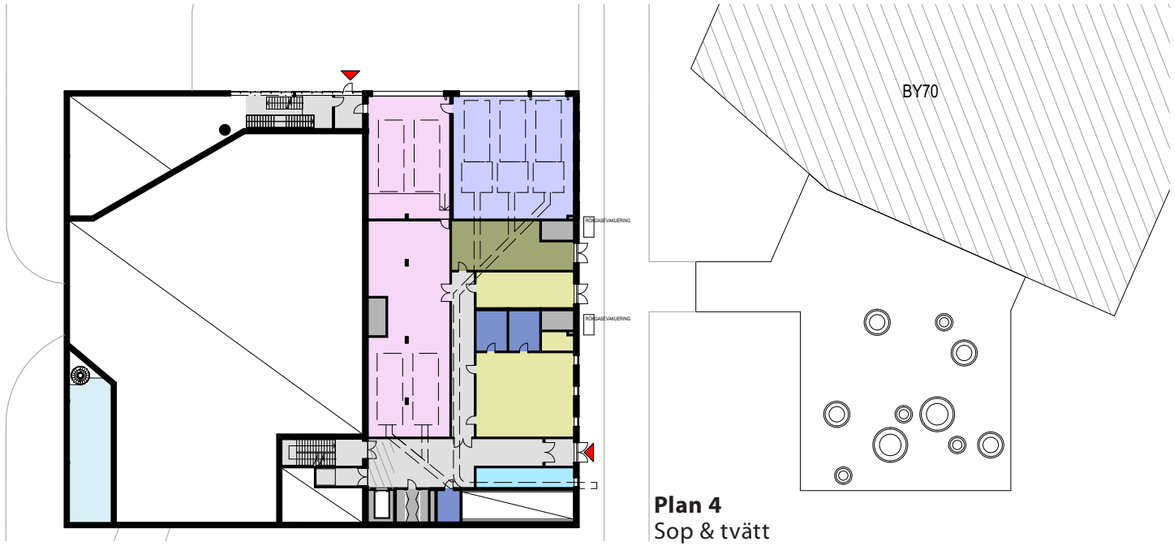
Yta i BY 70	260

Ej inräknat i ovanstående

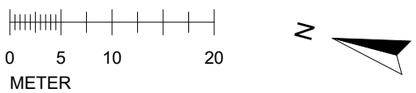
6 REDOVISNING AV PLANERADE YTOR

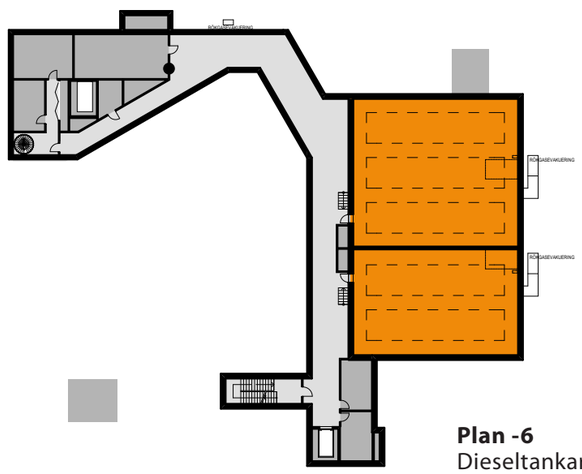
6.3 Orienterande planer med verksamheten

- Tvätt
- Sopsug
- Varumottagning
- SLL
- Avfallshantering
- Mark
- Bygg
- Verkstäder
- Gem. utrymmen kontor
- Dieseltankar
- Framtida reservkraft
- Drift
- Omkl/WC
- Disponibel yta
- Teknik
- Kommunikation

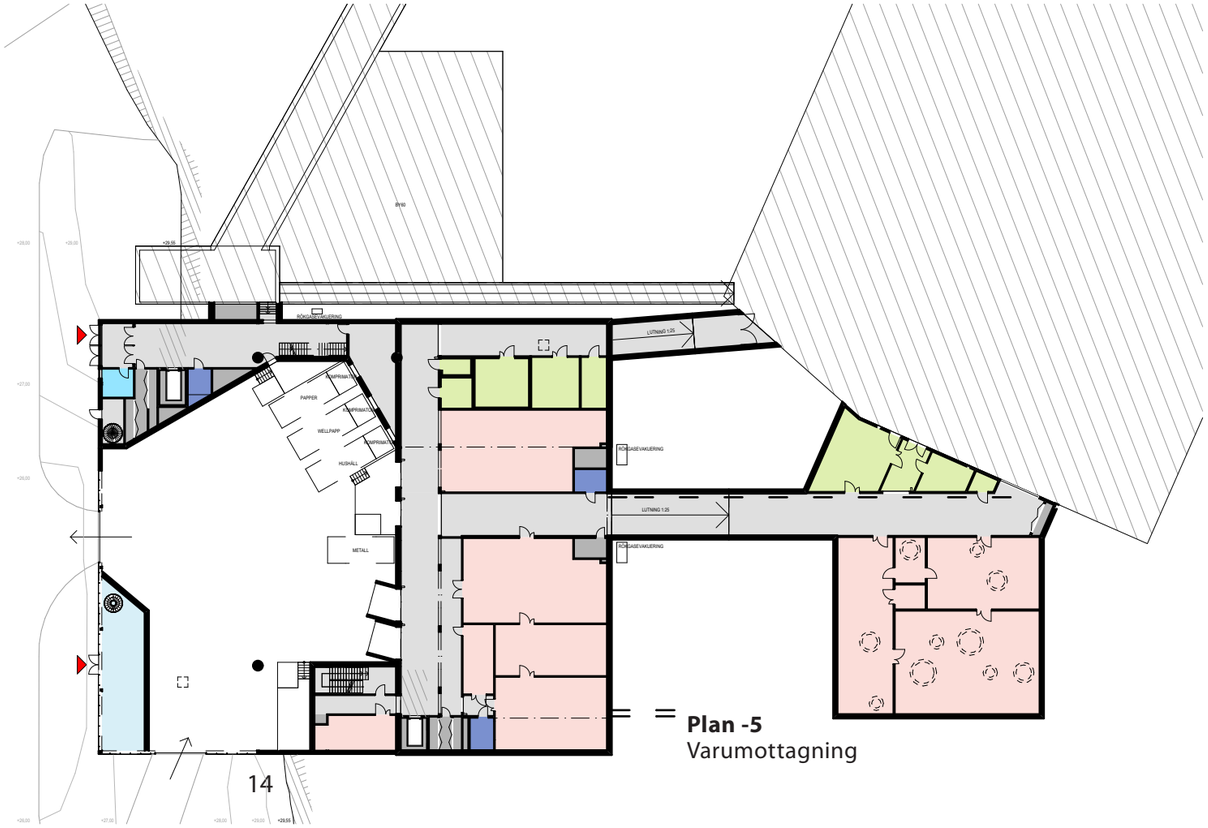

Plan 4
Sop & tvätt

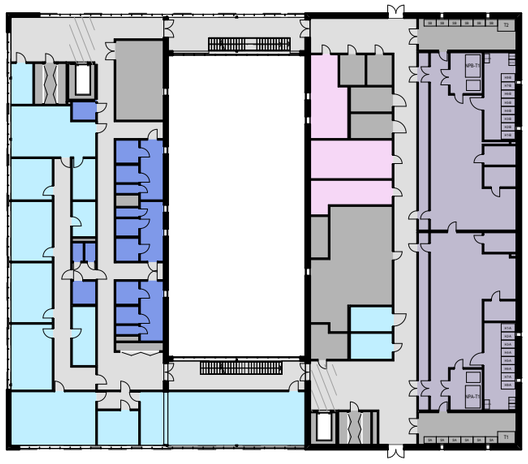
Plan -6
Dieseltankar

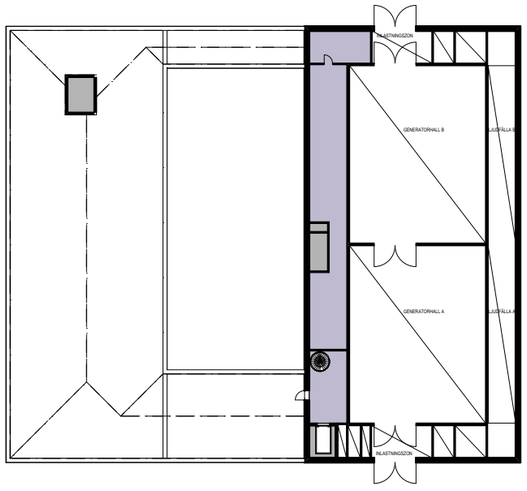
Plan -5
Varumottagning

6 REDOVISNING AV PLANERADE YTOR

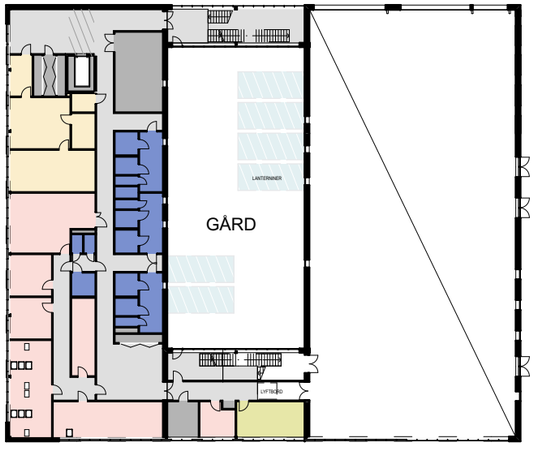
Orienterande planer med verksamheten

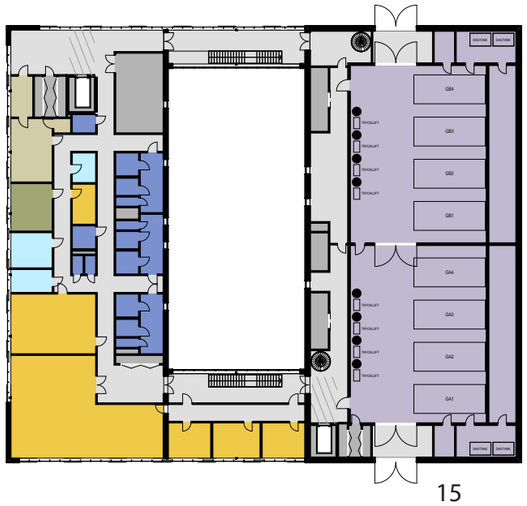
Plan -2
Drift

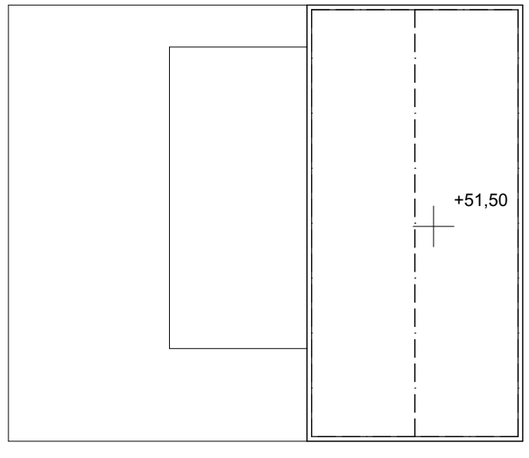
Plan 0
Reservkraft/teknik

Plan -3
Kontor, varumott.

Plan -1
Reservkraft

Takplan

7 GESTALTNINGSPROGRAM

7.1 Utvändig gestaltning

Södersjukhuset karaktäriseras av sina ljusa byggnadskroppar, smala tvärställda gavlar och platta tak, vilket är ett exempel på funktionalistisk stil av institutionskaraktär. Sjukhuset har en tydlig öst-västlig riktning med långa fasader som annonserar sig ut mot Årstaviken. Bakom sin södra långsmala fasad breder sjukhuset ut sig i breda volymer och smala ljusgårdar.

Väster om sjukhuset ligger de storskaliga, svängda, bostadshusen intill Tantolunden. De är välkända, karaktäristiska, byggnader uppförda under 1960-talet. Direkt norr om planområdet, inom Södersjukhuset 9, finns bostadsbebyggelse från 1950-tal. Bebyggelsen består av en hög del; 17-18 våningar, och en lägre del; tre våningar kringbyggd runt en gård. Ursprungligen byggdes husen som personalbostäder för sjukhusanställda.

Flygvy över befintligt försörjningskvarer, Södersjukhuset

Södersjukhusets västra del, vid befintliga försörjningsbyggnader, är bebyggd med mindre byggnader från olika tidpunkter. Detta område har byggts om och till när funktionen behövts, vilket lett till en relativt rörig miljö, huvudsakligen hårdgjord och utan passagemöjligheter.

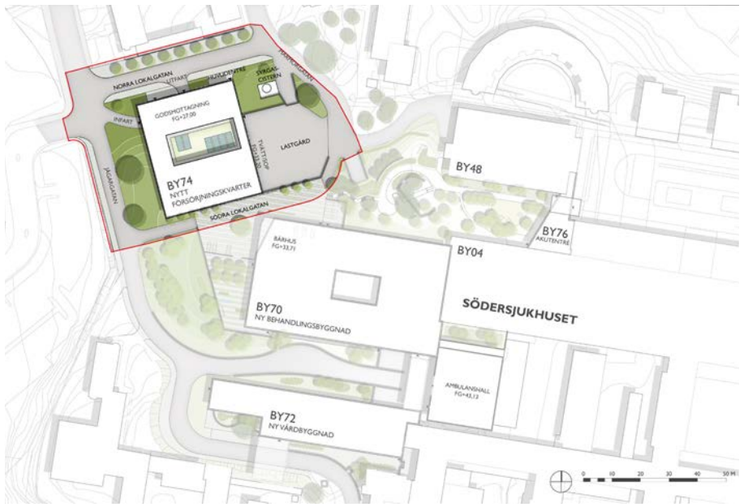
Ett mervärde skapas genom att västsidan ändrar karaktär från småskaligt industriområde till modern sjukhuspark. Medan den nya behandlingbyggnaden och vårdbyggnaden förhåller sig till Södersjukhusets stringenta struktur och uttryck, så inordnar sig de nya försörjningsbyggnaderna i bostadskvarterens gatustruktur, och bildar ett samlat kvarter som är möjligt att röra sig runt. Genom sin samlade enhet skapas en lugnare, mer ordnad och inbjudande miljö. Kring de nya volymerna, försörjningskvarteret och behandlingsbyggnaden, iordninggörs marken till parkmiljö och i mötet mellan de två mot varanda vinklade huskropparna bildas ett torgmässigt triangulärt mellanrum.

Försörjningskvarteret inordnar sig inte heller materialmässigt i sjukhusets karaktär, utan kan med fördel uttrycka sin egen volym och egenskaper. Även här förhåller sig kvarteret snarare till bostäderna norr om kvarteret, då huvudentré och lätta kontorsfasader vänder sig åt detta håll. Då byggnaden innehåller många funktioner av speciell karaktär med särskilda krav kommer dock dessa naturligtvis också sätta sin prägel på byggnadens gestalt.

Målsättningen är att nya byggnader kommer att stärka och hålla ihop områdets karaktär och samtidigt förnya området med ny modern arkitektur i samma anda. En tydlig helhet eftersträvas i området. Gestaltningen av Södersjukhusets nya byggnader och planerade områden är att besökare, patienter och personal skall mötas av en miljö som känns trygg och värdig, välkomnande och omhändertagande. En vackert gestaltad miljö som inger förtroende och tillit.

Utgångspunkten för försörjningskvarteret med sina särpräglade funktioner blir i detta sammanhang en effektiv funktionsbyggnad som i sin urbana miljö får lov att uttrycka den modernitet de nya viktiga byggnadstillskotten ger staden.

Försörjningskvarterets komplexa sammansättning styrs av de olika verksamheternas krav på utrymmen och våningshöjder, sammanfogat till en kompakt volym sammanhållet av ett fasadmaterial i metall med ursparningar för öppningar och portar, vilka står på en sockel av betong och glas. Kring en innergård binds en mer omsluten teknisk volym samman med en lättare kontorsvolym mot bostäderna med två länkar med trapphus.

Illustrationsplan

7 GESTALTNINGSPROGRAM

7.2 Invändig gestaltning

God orienterbarhet är ett prioriterat projektmål från SLL. Det är viktig både för personal och patienter. Patienter är ofta obekanta med byggnaden och samtidigt stressade. Försörjningskvarteret kommer inte att besökas av patienter, men tydlighet är tillika ett mål här. En god orienterbarhet bidrar bland annat till vår upplevelse av kontroll och begriplighet samt kan även spara mycket tid för personalen.

Utmaningar i byggnad 74

- Byggnaden innehåller många funktioner med särskilda krav på lokalerna, t ex takhöjd, kontakt med marknivå, inlastningsvägar och bjälklagsbelastningar. Dessa funktioner kopplas samman till en yteffektiv volym med god orienterbarhet.
- Höga bullernivåer från olika funktioner ska isoleras från områden där personal vistas dagligen.
- Utblickar och inblickar begränsas av vissa funktioners krav på täta fasader, men eftersträvan är att göra byggnaden i sin helhet öppen och välkomnande.
- Dagsljus till stadigvarande verksamhet är ett krav för att uppfylla miljöbyggnad guld, detta är en utmaning i den logistiskt styrda varumottagningen i plan -5.
- God tillgång till dagsljus är också en utmaning i den djupa kontorsbyggnadskroppen, där många verksamheter med egna skalskyddsgränser samsas.

Lösningar

- Tekniska funktioner samlas i en platsbyggd huskropp med stomme separerad från den lättare konstruktion som innehåller kontor och omklädnadsrum. Stomljud förs inte vidare.
- Våningsplan i den tyngre och lättare stommen har synkroniserats på samtliga plan utom i plan -4 och -3, där kravet på markkontakt i plan -4, samt takhöjd över trafikyta under plan -3, har varit styrande.

Dagsljus

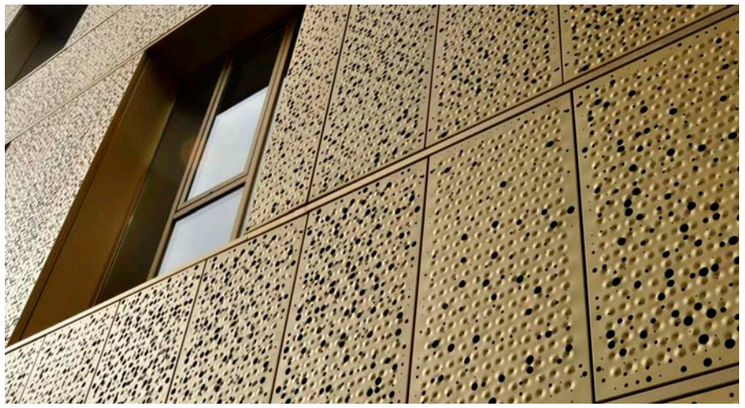
Tillgång till dagsljus är ett prioriterat projektmål från SLL. Det finns övertygande evidens inom vårdbyggnadsforskning för att dagsljusexponering bl.a. bidrar till både patientens och personalens välbefinnande samt minskad stress för personalen. Dagsljusberäkningar behövs både för att uppnå Boverkets byggreglers krav och miljöbyggnadskrav.

- God ljusmiljö i varumottagningen kommer vara prioriterat, tex ljusschakt till valda platser, samt arbete med belysningen.
- Dagsljusberäkningar görs på samtliga lokaler, organisationen av kontorsplan görs för att optimera tillgänglig fasadyta.
- En bearbetad innergård utgör en ljus vacker utblick som husets personal rör sig kring och som samtliga korridorstråk har utblickspunkter mot, samt transparanta trapphus.
- Utsikten mot väster och Årstaviken utnyttjas bland annat av ett stort gemensamt personalrum högst upp i kontorsbyggnaden.

Material

Arbetet med färgsättning och materialval har just påbörjats och kommer att utvecklas i systemhandlingsskedet. Generellt gäller att materialval ska stötta det syfte som lokalen är avsedd att brukas för. Ärlighet i materialval kombinerat med färgsättning som hjälper orienterbarheten genom att invändigt förstärka intrycket av flexibla kontorsmiljöer respektive viktiga tekniska funktioner.

Referensbilder fasadsystem

7 GESTALTNINGSPROGRAM

7.3 Konst

Konsten bidrar till att skapa estetiskt genomtänkta miljöer där människan sätts i fokus. Den för in ett personligt tilltal, engagerar, och stimulerar samt kan erbjuda en känsla av lugn och reflektion. Den ska också bidra till en god arbetsmiljö.

En orienterande funktion
Genom mångfalden av konstnärliga uttryck och tekniker skapas ett kulturellt innehåll som skänker stimulans till de människor som verkar i byggnaden. Konsten har också en viktig orienterande funktion i en komplex miljö.

Byggnadsintegrerad konst, platser
Med byggnadsintegrerad konst betonas strategiska platser, exempelvis fasad, innergård, trapphus, kommunikationsytor, kulvert, glaspartier etc. och medverkar därmed till att ge byggnaden karaktär och identitet. Genom en tidig och nära samverkan med arkitekter m fl. skapas förutsättningar för helhetsgestaltning av miljöer där konsten kan ta en naturlig och aktiv del. Konstuppdragen utlyses och fördelas enligt landstingets praxis och urvalet av konstnärer följer en transparent och väldokumenterad process.

Inköpt konst
Den byggnadsintegrerade konsten kan kompletteras av inköpt konst till exempelvis kontor och personalrum. I vissa fall kan äldre befintliga verk tillföra en konstnärlig och historisk spännvidd.

Konsten ska fylla sin roll att vara just konst. Den ska vara en del av en attraktiv och medvetet gestaltad arbets- och sjukhusmiljö.

Program för konstnärlig gestaltning redovisas under flik 9 i bilagedelen

”Utsikt från Glasbrukargatan 25” av Mona Huss Walin
Korridor mot Onkologen, Södersjukhuset

”Septima I-VII”, Anita Gordh
Korridor mot reception/väntplats vid BDC, Södersjukhuset

8 INREDNING OCH UTRUSTNING

Projektarbetet gällande IKT (Informations- och kommunikationsteknik) och inredning är i ett tidigt skede i projektet jämfört med framtagen programhandling för det nya försörjningskvarteret. Anledning till detta är de olika leveranstiderna för IKT och inredning jämfört med leveranstid av en ny teknikbyggnad som är betydligt kortare. Arbetet kommer att intensifieras framöver för att samtliga ingående projekt i ”Nytt försörjningskvarter Södersjukhuset” skall möta gällande färdigställandedatum för projektet.

Av denna anledning finns inga detaljerade underlag framtagna för IKT och inredning till detta genomförandebeslut.

Södersjukhuset AB och Landstingsfastigheter Stockholm inarbetar tillkommande investeringsutgifter avseende inredning, informations- och kommunikationsteknik, kopplat till nytt försörjningskvarter i investeringsplanen för budget 2016.

Truckhantering, Södersjukhuset

Drifttavla, Danderyds sjukhus

9 GENOMFÖRANDEPLAN OCH EKONOMI

9.1 Genomförandeplan

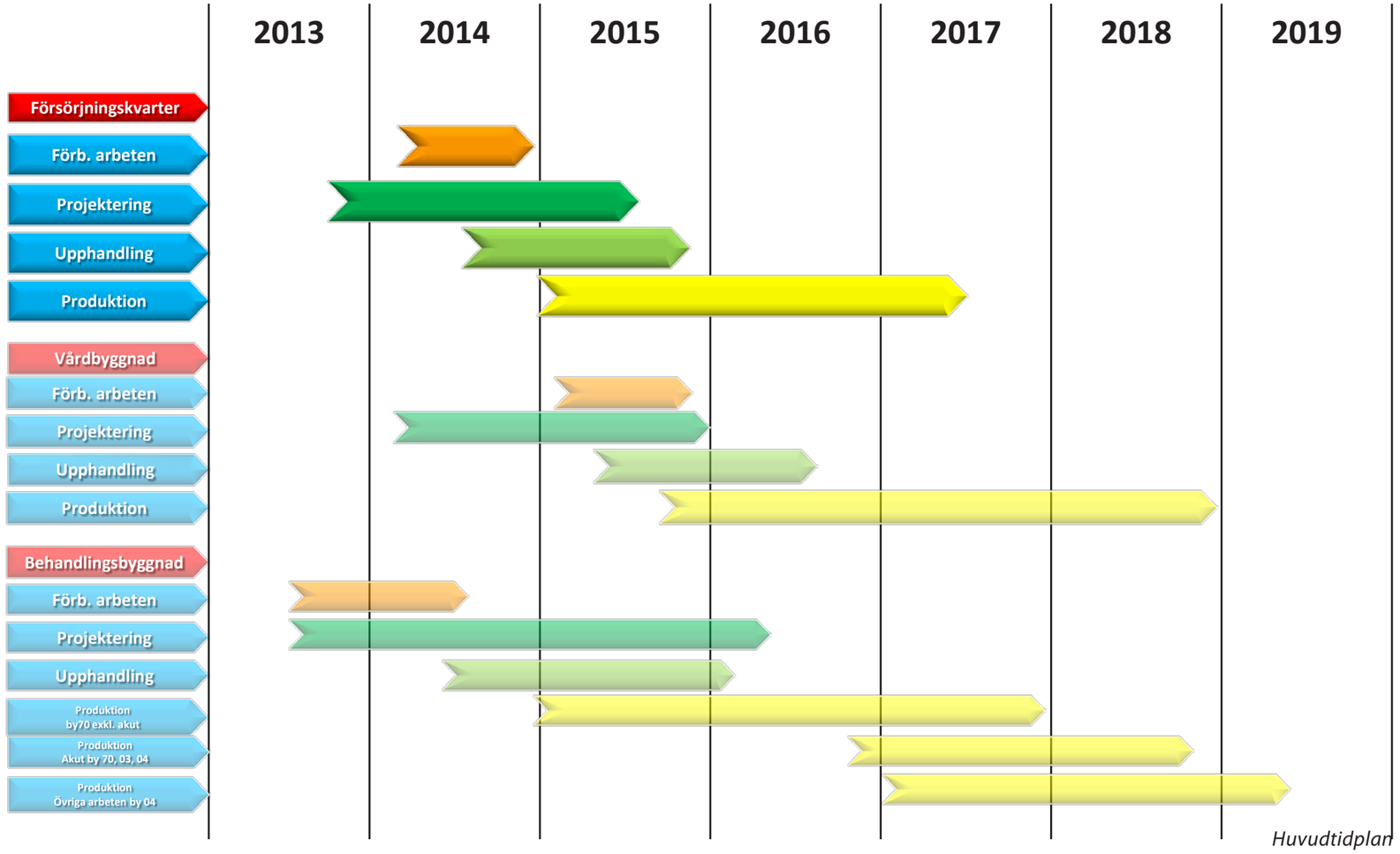
Det nya försörjningskvarteret skapas främst för att ge plats till ny behandlingsbyggnad med tillhörande akutmottagning och ambulanshall. Ett nytt försörjningskvarter ger en bättre lastbilstrafik till och från sjukhuset, en bättre mediaförsörjning och utrymmen för drift- och servicepersonal. Godsmottagningen blir ny och effektiv. En negativ aspekt är att placering blir längre ifrån övriga sjukhuset. Exteriört kommer försörjningen på västra sidan samlas i ett kvarter och ge plats för en sjukhuspark.

En av utmaningarna är att vidmakthålla en säker drift under hela ombyggnadstiden då flera tekniska system flyttas provisoriskt eller temporärt. I stort sätt hela befintliga försörjningskvarteret ska rivas successivt och ge plats för en ny byggnad. Vidare ska godsmottagningen till sjukhuset fungera under byggskedet vilket kräver en tillfällig godsmottagning och delvis omläggning av trafiken.

Genomförandefasen påbörjas med provisorier och omflyttningar:

- Ny tillfällig godsmottagning
- Ny tillfällig sop- och tvättsug
- Ny tillfällig gasanläggning
- Ny tillfällig kylanläggning
- Ny tillfällig reservkraftsanläggning

Parallellt med rivningar, avskärmningar och omläggningar, beräknas själva bygget starta med schakt- och grundläggning samt stomme under mark Q1 2015.
Vad gäller färdigställande är projektet främst beroende av att godsmottagningen blir klar så att de inre delarna av den tillfälliga godsmottagningen kan flytta och att delarna av akuten i byggnad 04 samt ambulanshallen kan färdigställas.

Huvudtidplan

Sammantaget ger detta följande huvudsakliga etapper och tider:

Förberedande arbeten och evakuering:

- Evakuering av driftpersonal och driftcentral till temporära baracker. Klart.
- Ny temporär godsmottagning, Q3, Q4, 2014
- Ny tillfällig sop- och tvättsug, gasanläggning, kylanläggning och reservkraft Q3 2014 – Q1 2015
- Avskärmningar och omläggningar, Q2 – Q3, 2014
- Rivning av försörjningskvarteret, Q3 2014 – Q1 2015

Genomförande nytt försörjningskvarter, byggnad 74:

- Schakt-, grundläggning och stomme under mark startar Q1 2015.
- Stommen påbörjas Q3 2015
- Godsmottagningen planeras vara i full drift till sommaren 2017
- Hela försörjningskvarteret beräknas klart Q3 2017

9 GENOMFÖRANDEPLAN OCH EKONOMI

9.2 EKONOMI

Projektkostnader

Övergripande förutsättningar och antaganden som har antagits i beräkningen av projektets kostnader:

- Projektkalkyl bygger på programhandling daterad 2014-10-15

Projektets kostnader är beräknade inklusive:

- Hittills nedlagda kostnader
- Produktion, innehållande kostnader för entreprenad
- Projektering, innehållande kostnader för konsulter
- Byggherre, innehållande kostnader för projektresurser, projektkontor, avgifter, kommunikation, konst m.m.
- Byggnadskreditiv och byggindex
- Oförutsett och riskreserv

Kostnader för evakuering och provisorier har beräknats enligt följande:

- Provisorier ligger i separat delprojekt som kallas ”Till fälliga system” och ingår i projektets totala kostnad.
- Tillfälliga hyreskostnader för evakuering av för Drift och underhåll har kalkylerats fram genom uppskatt ningar och erfarenhetsbedömningar och ingår i pro jektets totala kostnad
- Kostnader för att iordningsställa lokaler för perma nenta evakueringar är medtagna

Projektets lösningar är anpassade till att rymmas inom beslutande ramar. Byggnationen av försörjningskvarter vid Södersjukhuset bedöms totalt uppgå till 583 Mkr inklusive hyreskostnader för tillfälliga evakueringar.

Projektets totala bruttoarea (BTA) uppgår till 8.513 m^2.

Verksamhetseffekter

Projektet beräknas ge följande verksamhetseffekter för Södersjukhuset:

- Ändamålsenliga lokaler för godsmottagning och vi dare distribution av inkommande gods.
- En central för sop- och tvättsug med god logistiklös ning för transport till tvätteri
- Lägre driftskostnader tack vare effektivare lokalutnyt tjande och effektivare arbetssätt
- Byggnaden är förberedd för en framtida reservkrafts produktion

Riskanalys

Arbetet med initiering och hantering av risker pågår i projektet genom riskseminarier och via fokusgrupp. Riskerna förs in och hanteras i ett riskregister som för närvarande har över 200 risker.

De största idag identifierade riskerna är:

- Överklagan av detaljplan.
- Pressad tidplan – risk för försening, en sämre upp handling, försämrad produkt etc.
- Problem i entreprenadupphandlingen. - Mycket stora upphandlingar kan försämra konkurrenssituationen.
- Överklagan av någon LOU-upphandling – Tidspress och storlek ökar risken.
- Driftsstörning/Mediaförlust. - Stora ny och ombyggna tioner i och i anslutning till pågående vård. Viktigt med hög säkerhet och redundans.
- Transporter till sjukhuset hindras (Gäller främst akut transporter) – Transporterna separeras. Noggrann styrning
- Evakuering och omflyttar löses ej i tid.
- Dålig kommunikation internt och externt.
- Brand, brandspridning.
- Allvarligt arbetsmiljötillbud, olycka – Utöver det ordi narie arbetsmiljöarbetet är det viktigt med stor med vetenhet.

10 KONSEKVENSBEDÖMNING FÖR MILJÖ & HÅLLBART BYGGANDE

Landstingsfullmäktige tog i december 2011 beslut om Miljöutmaning 2016, ett miljöpolitiskt program för Stockholms läns landsting. Den övergripande visionen i det miljöpolitiska programmet är långsiktig och sträcker sig längre än 2016 som är slutet på programperioden. Programmet omfattar tre målområden; klimateffektivt, resurseffektivt och hälsofrämjande. Inom samtliga målområden finns mål för 2016 som är direkt styrande för projekterings- och byggnadsprocessen:

Effektivisera energianvändningen
10% lägre energianvändning (värme och el) än 2011

Öka andelen förnybar energi
Andelen förnybar energi skall vara minst 95%

Minska utsläppen av medicinska gaser
Utsläppen från lustgasanvändning ska ha minskat med 75% jämfört med 2002. Utsläppen från övriga klimatpåverkande medicinska gaser ska ha minskat med 50% jämfört med 2011.

Planera kretsloppsanpassat och resurssnålt vid byggnade
Vid nyproduktion av landstingets byggnader ska de ligga 30% lägre än Boverkets byggregler avseende energihushållning. Andelen sorterat avfall från landstingets byggentreprenader ska uppgå till minst 90%.

Minska miljö- och hälsorisker med kemiska produkter
Endast material och produkter som uppfyller byggvarubedömningens kriterier för rekommenderat eller accepterat byggmaterial får användas vid landstingets ny-, om-, och tillbyggnationer.

Ovanstående mål har, tillsammans med andra i projektet, viktiga hälso- och miljöaspekter inarbetats i projektets Miljöprogram och är styrande för det fortsatta arbetet. Dessa aspekter är:

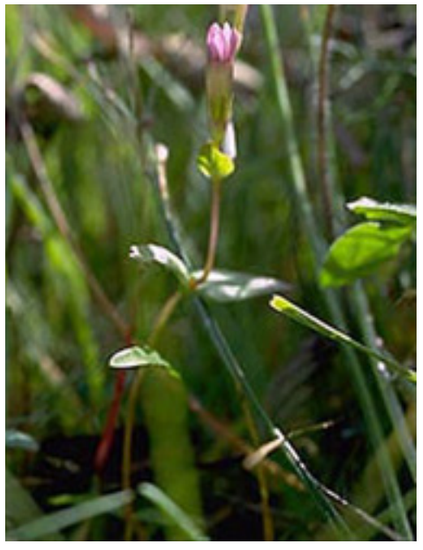
- Energi
- Avfall/farligt avfall
- Material- och resurshantering
- Fastighetsföroreningar
- Buller
- Fukt
- Strålning
- Elektromagnetiska fält
- Utsläpp till luft, mark och vatten
- Markarbete

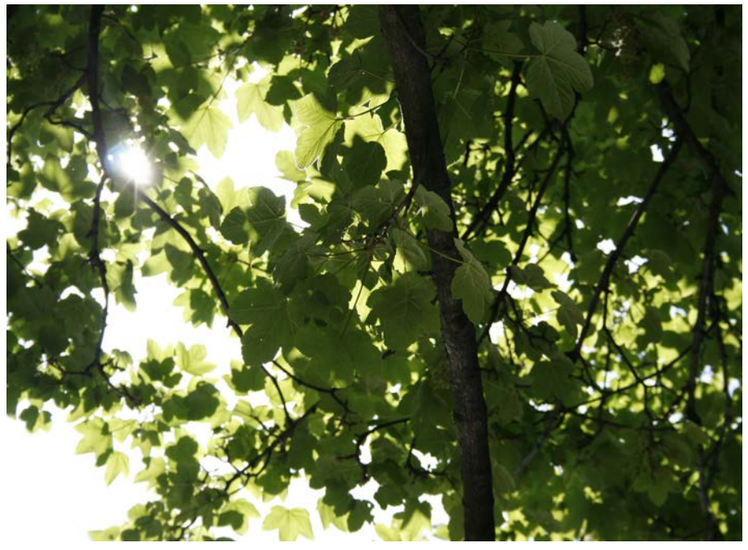
Konsekvensanalys Miljöbyggnad Byggnad 74

Det nya försörjningskvarteret ska miljöklassas enligt det svenska certifieringssystemet Miljöbyggnad. En miljökonsekvensanalys kommer att göras för projektet under systemhandlingsskedet. Nuvarande bedömning är att byggnad 74 har möjlighet att uppnå miljöklass Guld. Byggnaden kommer att behöva delas upp för att särskilja reservkraften och andra teknikfunktioner från övrig verksamhet. Den del som inte klassas är att anse som en industribyggnad, vilka Locum klargjort inte ska klassas. Ergo blir inte hela byggnaden klassad.

Miljöprogram redovisas under flik 10 i bilagedelen

11 TEKNISKA BESKRIVNINGAR

11.1 Landskap

Utvändig gestaltning och planering
Landskapsgestaltningen vid Försörjningskvarteret syftar till att skapa grönskande, läkande och rofyllda utemiljöer med en sammanhållen gestaltning vad gäller material, arkitektoniskt uttryck och samspel med byggnader. Ytterligare ett syfte är att skapa nya, trygga och trivsamma rörelse- och trafikstråk förbi och till Försörjningskvarteret.

Naturen inspirerar - gröna, rogivande oaser - EBD (evidiensbaserad design)
Att se och taktilt uppleva grönska har bevisat läkande effekter. Grönskans läkande kraft tas till vara med lummiga, grönskande gårdar och utsikter. Naturen är en inspirationskälla som i mer strikta eller gestaltade former integreras i anläggningen. Här eftersträvas miljöer där olika gröna nyanser, ljus och skugga är bärande element. Klätterväxter används för att skapa grön rumslighet på både murar, väggar och innergård. Stora befintliga träd bevaras i möjligaste mån. Bevarade och nya träd skapar struktur och rumslighet runt den höga byggnaden. Beroende på plats och sammanhang kan stadstorg eller den japanska skuggträdgården fungera som inspiration. Utemiljön ska vara trivsam hela året. Vind- och solförhållanden beaktas i planering och gestaltning. Soliga lägen utnyttas för vistelseytor men lövskugga ska finnas för varma dagar. Även skuggiga platser ska upplevas trivsamma, trygga och vackra.

Kvartersgator
Det nya kvarteret följer stadskvarterens struktur och så gör också Södra och Norra lokalgatan. Bägge gatorna kommer också helt eller delvis ha trädrader. Norra lokalgatan har en gångväg innanför sin trädrad som binder samman stråken mellan Tantolunden och kvarteren runt Södersjukhuset. Större ytor för transporter, inlastning av gods med mera upplevs som en integrerad del i ett urbant sammanhang. Den småskaliga rumsliga karaktären vid Marmorgatan behålls. Med till exempel formklippta häckar av bok eller avenbok skapas en tydligare gräns mellan sjukhusområde och bostadsområde och ett mer välordnat och sammanhållet intryck sett från Marmorgatan.

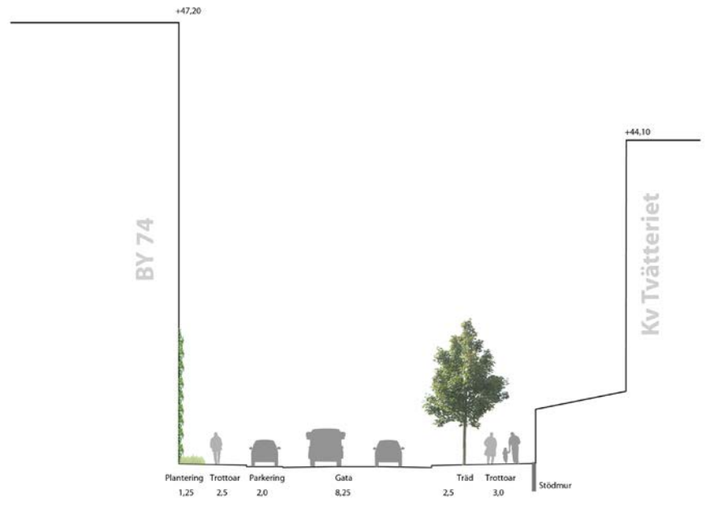
Ökad tillgänglighet och minskade barriärer
Den nya gatustrukturen runt Försörjningskvarteret öppnar upp och ökar tillgängligheten i området. Det blir enklare för personal och patienter att röra sig fritt i sjukhusområdet . Stora nivåskillnader gör det svårt att klara tillgänglighet för alla. Åtgärder för att underlätta för så många som möjligt ska studeras.

Ett torg mellan Byggnad 70 och Byggnad 74
Mellan Behandlingsbyggnad och Försörjningskvarter skapas en plats, ett torg, med ett sammanhållet uttryck. Stora karaktärsfulla träd skapar identitet och rumslighet. Markbeläggning, belysning, låga sittbara murar kring formella planteringar och eventuellt vatten skapar en välkomnande och värdig entré för besökare till bårhuset men även till Försörjningskvarteret och inbjuder till vistelse på torget. By 70 och By 74s fasader ramar tillsammans in detta torg och utformningen på fasaderna blir därför viktigt för helhetsintryck för torg och kapellträdgård.

Ambulansuppfarten
Ambulansuppfarten längs Jägargatan längs kvarteret blir bitvis väldigt brant för att klara den branta stigningen upp till ambulanshallen. I slänten längs Jägargatan bevaras och planteras stora träd som ansluter till den gröna skärm av höga träd som idag finns mellan Tantolunden och Södersjukhuset.

Vatten och belysning
Dagvatten som inte avleds i ledning kommer i första hand infiltreras via mark men det blir här i begränsad mängd då mycket yta är hårdgjord. En viss del dagvatten fördröjs på innergårdens gröna ytor. Om sedummatta läggs på försörjningskvarterets tak kan även detta fördröja en del av dagvattnet.

Material
Murar, beläggningar och markutrustning ska vara enhetlig, samspela med befintliga element och bidra till en sammanhållen miljö. Kvaliteten ska vara hög med god hållbarhet och uppfylla miljökrav. Granit är ett naturligt material för platsen och används i murar och markbeläggningar. Betongmurar med synlig yta ska vara platsgjutna och med bearbetad yta. Avtäckning med granit eller plåt. Större naturstensblock kan komma att användas i trädgårdsgestaltningen.

Gatusektion, Norra lokalgatan

Teknisk beskrivning Utvändig gestaltning redovisas under flik 4 i bilagedelen

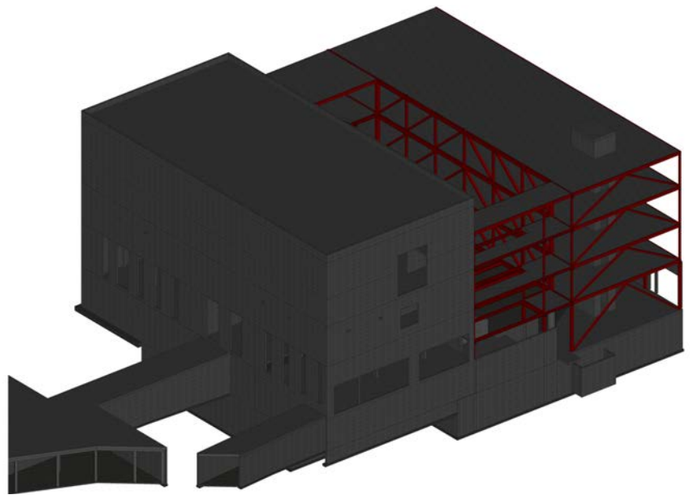
11 TEKNISKA BESKRIVNINGAR

11.2 Konstruktion

Försörjningskvarteret är en komplex byggnad med flera olika verksamheter i form av kontor, reservkraft/industri samt varumottagning. Den bärande stommen har därför anpassats till respektive verksamhet. Kontorsdelen kommer att utgöras utav prefabricerade HD/F-bjälklag samt stålpelare. Över trafikytan spänner ett stålfackverk för att få bort pelare och frigöra ytor för fordonen.

Delen för varumottagningen och framtida reservkraft ställer stora krav på bland annat bärighet och stom ljud vilket leder till att den stommen främst kommer att utgöras av platsgjuten betong.

Grundkonstruktionen för hela byggnaden blir en platsgjuten stomme främst grundlagd på packad sprängsten/fyllnadsmassor men vissa stora koncentrerade laster kommer att grundläggas på berg.

Stomme, 3-D bild

Teknisk beskrivning Konstruktion och Fuktsäkerhetsprogram redovisas under flik 5 i bilagedelen

11.3 VVS- Sop-/tvättsug och Styrsystem

Byggnaden försörjs med kallvatten, värme och kyla från Södersjukhusets centrala system, via bergkulvertsystemet. En egen fjärrvärmecentral för värme och tappvarmvatten installeras i byggnaden på plan -6.

Byggnaden värms via radiatorer och luftvärmare i entréer och portar samt via ventilationen. Ytor ovanför varumottagningens körytor, där utetemperatur råder, förses med golvvärme. Markvärme installeras i varumottagningens in- och utfart samt i Jägargatans branta del utanför byggnaden.

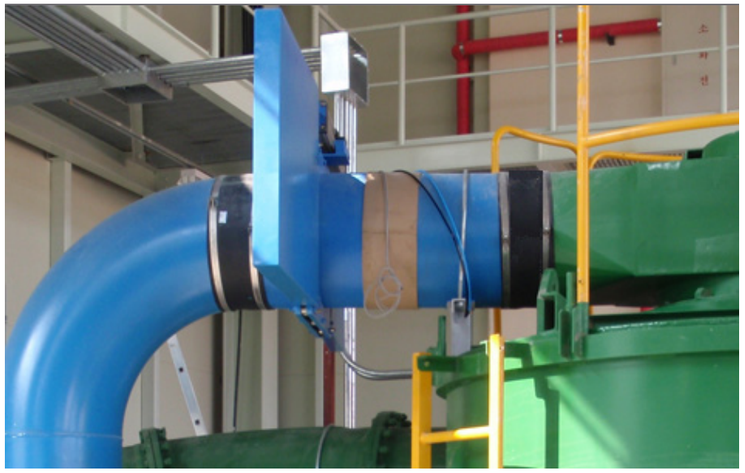
Kylning av byggnaden sker genom tillförsel av kyld tilluft. Lokaler med extra stora kylbehov, som el- och TDK-rum samt vissa driftrum, förses med vattenburen kyla.

Ventilationen är behovsstyrd, för att reducera energiåtgången. Flödet regleras av rummets temperatur och närvarogivare. I konferensrum och andra mer personbelastade lokaler sätts även CO2-givare upp. Ventilationsaggregaten förses med roterande värmeväxlare för återvinning med hög verkningsgrad. Särskild ventilation och punktutsug installeras i dieseltankrum, svetsrum, snickeri och verkstäder.

Byggnaden förses med heltäckande sprinklersystem, med undantag från vissa elutrymmen, som i stället förses med gassläckningssystem. I varma ytor installeras ett våtrörssystem och i kalla ytor ett torrörssystem. Sprinklercentralen förläggs på plan -6.

Om tanken för flytande andningsoxygen kommer att placeras i anslutning till byggnaden, kommer ett mindre utrymme teknisk utrustning och en gasledning behövas inom byggnaden. Plats för gasledning kommer dock att reserveras.

Målet är att klassa byggnaden enligt Miljöbyggnad Guld där den specifika energianvändningen är en av de viktigare parametrarna. För att underlätta uppföljningen av energimålen kommer installationerna att utföras så att fastighets- och verksamhetsenergi kan mätas separat. Vidare kommer möjligheter till frivärme och frikyla tillvaratas i möjligaste mån.

Exempel på sopsugsystem, här vacuumteknologi från envac

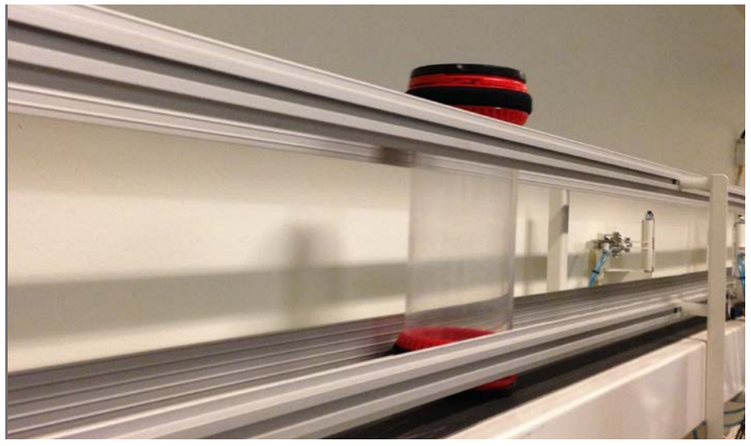
Teknisk beskrivning VVS- Sop-/tvättsug och Styrsystem redovisas under flik 6 i bilagedelen

11 TEKNISKA BESKRIVNINGAR

11.1 El-, tele och transportsystem

Systemen utformas för en så flexibel användning som möjligt utifrån den verksamhet (Sopsug, tvättsug, diesel generatorer lastkaj, varumottagning, driftrum mm.) som kommer att finnas inom Försörjningskvarteret (byggnad 74). Genom förståelse av de olika tekniska verksamheterna kommer system för byggnad 74 utformas för att bemöta teknikbehovet. Redundanta installationer (försörjning från två olika fördelningar/centraler) appliceras i byggnaden för ökad skydd vid strömbortfall i det ordinarie nätet. Tekniska lösningar och materiel utformas användarvänliga och med igenkänningsstrategi för att underlätta för personal.

Kraftförsörjning
Byggnad 74 förses även med 2 stycken nätstationer dimensionerade utifrån redundansperspektivet. I sidoprojekt utförs en upprustning av det befintliga kraftförsörjningssystemet för hela sjukhuset. En ny framtida reservkraftsanläggning med plats för 8 stycken dieselmotorer och generatorer avsedda för sjukhusets hela kraftbehov förbereds inom byggnad 74.

Exempel på rörpost (smågodstransportsystem)

Belysning
Den mycket tekniktäta byggnaden kommer kräva en god belysning. Belysningslösningar för att möta framtiden utarbetas utifrån ett holistiskt perspektiv där funktion, gestaltning och miljötänkande sammanvägs. Belysningens övergripande mål i projektet är att erbjuda personal ett belysningssystem som uppfyller höga funktionskrav och stödjer en trygg och säker arbetsmiljö vid de olika tekniska utrymmena samt skapar en attraktiv arbetsmiljö. Belysningen utformas så att god tillgänglighet uppnås både interiört och exteriört.

Elmiljö
Genom att placera elutrymmen i områden där personer normalt inte stadigvarande vistas hjälper detta till att reducera exponeringen av de elektriska och magnetiska fältnivåer som uppstår av de högre strömmar som finns i en teknikbyggnad med installationstät verksamhet. Fokus läggs också på ett väl fungerande system för jordning, åskskydd och spänningsutjämning. Genom att jordansluta byggnadsdelar med apparater och utrustningar både internt och externt till gemensam jord hjälper till att få ner fältnivåerna till ett minimum.

Transport
Inom byggnaden installeras 2 stycken godshissar. Dessa förses med maskinrum ovan resp. schakttopp. Hissarna utförs för att uppfylla tillgänglighet för funktionshindrade. Hissar förbereds så att de kan kallas via kodläsare och/eller magnetslingor framför schaktdörrar för prioritets- och akutkörning. Ett hisschakt utformas så att de kan förses med rak genomgång vid framtida ombyggnader av fastigheterna.

Ett smågodstransportsystem (rörpost) kommer att installeras avsedd för snabb och säker kommunikation och leverans av diverse gods. Det förbereds även för installation av förarlösa transportsystem, t.ex. AGV-system (Automated Guided Vehicle).

Tele
Sjukhuset innehåller idag många typer av lokaler och verksamheter som i allt högre omfattning är i behov av krävande IT-tjänster, vilket medför att det ställs höga krav på fastighetsnätets kapacitet för telefoni-/datakommunikation. För att framtidssäkra flexibilitet och driftsäkerhet upprättas 2 stycken TDK för respektive våningsplan.

Brand- och utrymningslarm installeras för att personalen ska få en god förutsättning att utföra en släckinsats i tidigt skede samt för att underlätta en säker och kontrollerad utrymning. För säkerheten kommer tekniska system för kortläsare, inbrottslarm, kameraövervakning samt personsökningssystem att installeras.

Som ett led i förbättringsarbetet och utbyggnaden av Södersjukhuset kommer säkerheten för räddningstjänst och polis att stärkas. Detta kommer att ske genom att ett radionät anpassat för blåljus-myndigheternas Rakelsystem utökas inom sjukhuset.

Även de publika mobilteleoperatörerna kan ansluta sig till detta radionät och på det viset kommer allmänheten erhålla god inomhusprestanda för telefoni och data i 2G, 3G och 4G-näten inom sjukhuset.

Teknisk beskrivning El-, tele, transportsystem redovisas under flik 7 i bilagedelen

12 AVTAL

Avtal

I de byggnader som omfattas av de strategiska investeringarna för försörjningskvarteret har för närvarande Landstingsfastigheter LFS hyresavtal tecknat med Södersjukhuset AB, samt med driftsentreprenörer.

Mellan nya försörjningskvarteret och bostadsföreningen Tvätteriet har arbete inletts med tecknande av exploateringsavtal för en ny väg, vilket möjliggörs då försörjningskvarteret komprimeras och lämnar yta mot bostäderna.

13 MEDVERKANDE

Stockholms Läns Landsting

Strategiska Fastigheter och Investeringar

Kulturförvaltningen

Locum AB

Södersjukhuset AB

Forsen projekt AB

LINK arkitektur AB

ÅF Infrastructure AB

BTB, Byggnadstekniska byrån i Stockholm AB

WSP Sverige AB

Sweco Systems AB

Säkerhetspartner

ebab

14 BILAGOR

BILAGA **FLIK**

Övergripande Projektmål.....1

Arkitekt.....2
Ritningar; Planer, Sektioner, Fasader
Lokallista
Byggdelsbeskrivning

Akustik.....3
Teknisk beskrivning Akustik

Landskap / Mark.....4
Gestaltningsprinciper Utemiljö
PM Trafik
PM Yttre VA
Situationsplan
Översiktsplan
Profil/Jägargatan
Profil/Norra Lokalgatan och Södra Lokalgatan
Ledningssamordningsritning
VA-plan

Konstruktion, Fukt.....5
Teknisk beskrivning Konstruktion
Fuktsäkerhetsprogram

BILAGA **FLIK**

VVS.....6
Teknisk beskrivning Installationer
Teknisk beskrivning Luftbehandling
Teknisk beskrivning Medicinska gaser
Teknisk beskrivning Sprinkler
Teknisk beskrivning Styr- och övervakning
Teknisk beskrivning Sop- tvättsugsystem samt ritningar

EL.....7
Teknisk beskrivning el- tele och transportsystem

Brand.....8
Brandskyddsbeskrivning

Konstprogram.....9

Miljöprogram.....10

Gränsdragningslista LOCUM/SÖS.....11

Stockholms läns landsting

Bilaga 4
Investeringskalkyl
Vård och Annan verksamhet

Utgiftsår: **2014-2017**

(fyll i färgade celler)

Förvaltning/bolag:	LFS
Lokalisering *(fastighet/byggnad)* **:**	SÖS
Kontaktperson *(namn och tel nummer)* **:**	Linda Claesson 08-12317311

Byggnadsobjekt *(benämning)* **:**	Nybyggnad av försörjningskvarteret vid Södersjukhuset - LFS

Motivering *(max 5 rader)* **:** Hyreintäkter efter investeringen avser både för driftentreprenör samt för SÖS AB. Före investeringen finns inga interna hyror för driftentreprenören, men detta införs och betalas av Locum AB. Dagens hyra för SÖS AB för motsvarande verksamhet ingår inte i dagens försörjningskvarter, utan ligger i huvudbyggnaden som SÖS kommer att hyra vidare men för annan verksamhet.

Byggstart (*månad, år*)	2015
Driftsstart *(månad, år)*	2017

Klassificering

Strategisk investering	*ja*
Ersättningsinvestering	*ja*
Rationaliseringsinvestering	*nej*

Initierats av fastighetsförvaltaren:	*nej*
Initierats av hyresgäst:	*nej*

Kompletterande uppgifter om tomställda lokaler ***(i förekommande fall)***

Årlig hyreskostnad kr:	Total lokalyta kvm:	Externt förhyrda: ja/nej

Samråd med beställaren	ja
Samråd med Produktionsutskottet	ja

Investeringsutgifter			**Avskrivningstid år:**
Byggnad, total produktionskostnad	tkr:	530 000	30
Utrustning	tkr:		

Årliga intäkter och kostnader*		**Före investering**	**Efter investering**
SLL-externa intäkter	kr:	0	0
SLL-interna intäkter	kr:	0	10 262 000
Totala intäkter	**kr:**	**0**	**10 262 000**
Personalkostnader	kr:	0	0
Material och läkemedelskostnader	kr:	0	0
Hyreskostnader	kr:	0	-6 000 000
Avskrivningskostnader	kr:	-1 234 000	-27 460 000
Räntekostnader	kr:	-859 000	-15 012 000
Övriga driftkostnader	kr:	-2 962 000	-3 362 000
Totala kostnader	**kr:**	**-5 055 000**	**-51 834 000**
Totalt resultat	**kr:**	**-5 055 000**	**-41 572 000**
Total produktion **	antal:	0	0
Kostnader per producerad enhet	**kr:**	**#DIVISION/0!**	**#DIVISION/0!**

Resultatanalys

(Avser efter investering)

(fyll i färgade celler)	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*
	Efter investering							
Årliga intäkter och kostnader, tkr	år 1	år 2	år 3	år 4	år 5	år 6	år 7	år 8
SLL-externa intäkter								
SLL-interna intäkter	10 262	10 467	10 677	10 890	11 108	11 330	11 557	11 788
Totala intäkter	**10 262**	**10 467**	**10 677**	**10 890**	**11 108**	**11 330**	**11 557**	**11 788**
Personalkostnader								
Material- och läkemedelskostnader								
Hyreskostnader**	-6 000	-6 200	-6 300	-6 400	-6 500	-6 700	-6 800	-6 900
Avskrivningskostnader	-27 460	-27 460	-27 460	-27 460	-27 460	-21 060	-21 060	-21 060
Räntekostnader	-15 012	-14 412	-13 811	-13 211	-12 610	-12 010	-11 409	-10 809
Fastighetskostnader***	-3 362	-3 420	-3 478	-3 538	-3 599	-4 374	-4 452	-4 531
Totala kostnader	**-51 835**	**-51 492**	**-51 050**	**-50 609**	**-50 170**	**-44 144**	**-43 721**	**-43 300**
Resultat	**-41 573**	**-41 024**	**-40 373**	**-39 719**	**-39 062**	**-32 814**	**-32 165**	**-31 512**
Inbetalningsöverskott	***37 722***	***37 927***	***38 137***	***38 350***	***38 568***	***32 390***	***32 617***	***32 848***

Stockholms läns landsting

Utgiftsår: **2015**

Investeringskalkyl
Vård och Annan verksamhet

(fyll i färgade celler)

Förvaltning/bolag:	Södersjukhuset AB
Lokalisering *(fastighet/byggnad)* **:**	Södersjukhuset AB
Kontaktperson *(namn och tel nummer)* **:**	Richard Lowén

Byggnadsobjekt *(benämning)* **:**	Nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

Motivering *(max 5 rader)* **:** I samband med de strategiska investeringarnna på Södsersjukhuset ersätts det gamla försörjningskvarteret med ett nytt. Försörjningskvarteret är en förutsättning för att de strategiska investeringarna i form av Behandlingsbyggnad, vårdbyggnad och renovering av vårdavdelningar ska kunna genomföras. Försörjningskvarteret bestå i huvudsak av tekniska system och logistikanläggningar. Objekt som beräknas i denna kalky är Behandlingsbyggnad 1900 mkr, Vårdbyggnad 700 mkr, försörjningskvarter 530 mkr, Utrustning 956 mkr

Byggstart (*månad, år)*	jan 2016
Driftsstart *(månad, år)*	jan 2017

Klassificering

Strategisk investering	*ja*
Ersättningsinvestering	
Rationaliseringsinvestering	

Initierats av fastighetsförvaltaren:	*ja*
Initierats av hyresgäst:	

Kompletterande uppgifter om tomställda lokaler ***(i förekommande fall)***

Årlig hyreskostnad kr:	Total lokalyta kvm:	Externt förhyrda: ja/nej

Samråd med beställaren	*ja*
Samråd med ägaren	*ja*

Investeringsutgifter			**Avskrivningstid år:**
Byggnad, total produktionskostnad	tkr:	3 130 000	30
Utrustning	tkr:	956 000	7

Årliga intäkter och kostnader		**Före investering**	**Efter investering**
SLL-externa intäkter	kr:	327 416	466 026
SLL-interna intäkter	kr:	3 544 894	4 053 705
Totala intäkter	**kr:**	**3 872 310**	**4 519 731**
Personalkostnader	kr:	-2 455 486	-2 976 714
Material och läkemedelskostnader	kr:	-505 974	-544 114
Hyreskostnader	kr:	-247 521	-472 164
Avskrivningskostnader	kr:	-94 422	-230 993
Räntekostnader	kr:	-13 594	-16 470
Övriga driftkostnader	kr:	-555 312	-636 379
Totala kostnader	**kr:**	**-3 872 310**	**-4 876 833**
Totalt resultat	**kr:**	**0**	**-357 102**
Total produktion	antal:	82 916	94 324
Kostnader per prod enhet tkr/vkont	**kr:**	**-47**	**-52**

Resultatanalys

(Avser förväntad ökning/minskning av intäkter/kostnader som resultat av investering)

(fyll i färgade celler)

Årliga intäkter och kostnader, tkr	Efter investering							
	år 1	år 2	år 3	år 4	år 5	snitt år 6-10	snitt år 11-20	snitt år 21-30
SLL-externa intäkter	466 026	482 942	500 472	518 639	537 465	575 707	616 670	660 548
SLL-interna intäkter	4 053 705	4 200 851	4 353 337	4 511 359	4 675 117	5 007 765	5 364 082	5 745 751
Totala intäkter	**4 519 731**	**4 683 793**	**4 853 810**	**5 029 998**	**5 212 582**	**5 583 472**	**5 980 752**	**6 406 299**
Personalkostnader	-2 976 714	-3 023 070	-3 070 148	-3 117 960	-3 166 516	-3 391 823	-3 633 160	-3 891 670
Material- och läkemedelskostnader	-544 114	-552 587	-561 193	-569 932	-578 808	-619 992	-664 106	-711 359
Hyreskostnader	-472 164	-479 517	-486 985	-494 568	-502 270	-538 008	-576 289	-617 294
Avskrivningskostnader	-230 993	-234 590	-238 244	-241 954	-245 722	-263 206	-281 933	-301 994
Räntekostnader	-16 470	-16 726	-16 987	-17 251	-17 520	-18 766	-20 102	-21 532
Övriga driftkostnader	-636 379	-646 289	-656 354	-666 575	-676 956	-725 123	-776 718	-831 983
Totala kostnader	**-4 876 833**	**-4 952 780**	**-5 029 910**	**-5 108 241**	**-5 187 791**	**-5 556 917**	**-5 952 308**	**-6 375 831**
Resultat	**-357 102**	**-268 987**	**-176 100**	**-78 243**	**24 791**	**26 554**	**28 444**	**30 468**

Intäkter
Volymtillväxt 1,3 procent första fem åren
Volymtillväxt 0 resterande tid
LPIK 2,3 procent hela kalkylperioden

Kostnader
Volymtillväxt 1,3 procent första fem åren
Volymtillväxt 0 resterande tid
LPIK 2,3 procent hela kalkylperioden
Effektiviseringskrav på 2 procent inlagt första fem åren

Bilaga 7 Miljöbedömning BYGG och FASTIGHET (yttre miljöpåverkan)

Blankett i LSF:s miljöledningssystem

Förvaltning/Bolag:_____Locum AB_____

Kontaktperson och tfn: ____Göran Eriksson, Projektledare 08-123 171 55

Typ av investering:____Nytt Försörjningskvarter Södersjukhuset _____

Ansvarig chef:___Malin Lövström, Projektområdeschef 08- 123 171 62

1. Är investeringen en miljöinvestering dvs en investering som syftar till att minska negativ miljöpåverkan? Om ja, behöver frågorna nedan inte besvaras.	Nej × (0 p) Ja ☐ (7 p)	
2. a) Har andra alternativ till investeringen beaktats? (annan lokalisering, dimentionering, funktion, omorganisation). b) Om nej/ej relevant, ge kort förklaring till varför? _____	Ja × Nej ☐ Ej relevant ☐	
c) Om ja, hur bedöms investeringen ur miljösynpunkt? d) Om ej bästa alternativ, ge kort förklaring till varför?	Bästa alternativ Alternativen likvärdiga Ej bästa alternativ	× (1 p) ☐ (0 p) ☐ (-1 p)
3. a) Är mark/befintlig byggnad förorenad? b) Om ja, hur?__Metaller och PAH_____	Ja × Nej ☐ Ännu okänt ☐	
c) Om ja, ska sanering genomföras som innebär en förbättrad miljösituation?	Ja Nej	× (1 p) ☐ (-1 p)
d) Om okänt, kommer åtgärder att vidtas för att avgöra om mark/befintlig byggnad är förorenad?	Ja Nej	☐ (1 p) ☐ (-1 p)
4. Hur påverkar investeringen energianvändningen per kvm? Kommentar:	Minskar Oförändrad Ökar	× (1 p) ☐ (0 p) ☐ (-1 p)
5. Hur påverkar investeringen andelen förnybara bränslen i energianvändningen? Kommentar:	Ökar Oförändrad Minskar	☐ (1 p) × (0 p) ☐ (-1 p)
6. Kommer senaste tillgängliga teknik att installeras för att minska verksamhetens utsläpp till luft, mark och/eller vatten? Kommentar:	Ja Ej relevant Nej	× (1 p) ☐ (0 p) ☐ (-1 p)
7. Kommer lokalanpassningar att göras för att ge utrymme åt avfallshantering och eventuell renings-utrustning?	Ja Ej relevant Nej	× (1p) ☐ (0 p) ☐ (-1p)
8. Kommer åtgärder att vidtas för att undvika miljö- och hälsofarliga ämnen utifrån Byggvarubedömning-ens kriterier för byggvaror.	Ja Nej	× (1p) ☐ (-1p)
9. Innebär investeringen att transporter/biltrafik totalt sett kommer att öka eller minska? Kommentar:	Minska Oförändrad Öka	☐ (2 p) × (0 p) ☐ (-2 p)
10. Om investeringen innebär exploatering av naturmark (gröna ytor): Vad innebär i så fall investeringen för naturmarken (biologiska mångfalden)?	Minskar Oförändrad Ökar	× (1 p) ☐ (0 p) ☐ (-1 p)
Resultat av miljöbedömningen:	**____7_____ poäng**	

Användarinstruktioner

Syftet med denna frågelista är att integrera miljöhänsyn i ett tidigt skede i investeringsprocessen. Frågelistan ska användas i samband med objektsbeskrivningar för specificerade objekt inom bygg och fastighet. Vid frågor kontakta SLL Miljö på tfn 08-737 38 02.

För investeringar i utrustning används mall för *"Utrustning, miljöbedömning vid investering*".

Det är av stor vikt att alla relevanta frågor och kontaktuppgifter besvaras samt att ansvarig chef signerar!

Den yttre miljöpåverkan ska så långt möjligt bedömas utifrån såväl byggfas som driftfas.

Poäng 0-10: investeringen är positiv ur miljösynpunkt.

Poäng (-3) - (-1): investeringen är tveksam ur miljösynpunkt.

Poäng (-10) - (-4): investeringen är negativ ur miljösynpunkt. Miljöhänsyn bör noga vägas mot andra aspekter såsom pris, funktion m m.

PROTOKOLLSUTDRAG 9/2014
§ 14

SAMMANTRÄDESDAG
2014-12-09

Justerat Filippa Reinfeldt (M)
Dag Larsson (S)

Anslagsdatum 2014-12-09

§ 14 Yttrande över förslag till genomförandebeslut för nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

HSN 1411-1503

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande över förslag till genomförandebeslut om investeringar för ett nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-11-19

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att ur ett planeringsperspektiv tillstyrka att landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige fatta ett genomförandebeslut om investeringar för ett nytt försörjningskvarter vid Södersjukhuset

att förklara beslutet omedelbart justerat.

Deltar inte i beslutet

S-ledamöterna deltar inte i beslutet.

Särskilt uttalande

Dag Larsson (S) lämnar för S-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 10).

Vid protokollet
Lisbeth Ekebom

Rätt utdraget intygas

Lisbeth Ekebom

Expedieras till:
Landstingsstyrelsen
Akten

Bilaga 10

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN
Socialdemokraterna

Särskilt uttalande
2014-12-09
HSN 1411-1505
HSN 1411-1503
Ärendena 13 och 14

Yttrande över genomförandebeslut vid, Danderyds sjukhus samt Södersjukhuset

Det är väldigt positivt att det planeras investeringar på flera av länets sjukhus, behoven är stora. Men att ärendet passerar via Hälso- och sjukvårdsnämnden är snarast ett sätt att fördröja beslutsfattande och Socialdemokraterna anser att det bästa vore om processen gick skyndsamt. Vi ser därför inte att dylika ärenden ska dras i onödig långbänk och ser inte behovet av att de går via Hälso- och sjukvårdsnämnden. Av den anledningen väljer Socialdemokraterna att inte delta i beslut vid dagens ärende 13 och 14.

locum.
VÅRDEN FÖR VÅRDEN

Utdrag ur Beslutsinformation 1 (2)

fört vid sammanträde med styrelsen i Locum AB torsdagen den 20 november 2014 kl. 14.30-17.00, Östgötagatan 12 i sammanträdesrum Årstaviken plan 9

LOC 1401-0042

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -11- 25
Dnr LS 1411-1370

Närvarande:

Ledamöter	
Charlotte Broberg	ordförande
Anders Ekegren	ledamot, 1:e vice ordförande
Kjell Treslow	ledamot
Veera Jokirinne	ledamot
Suppleanter	
Christer Grunder	suppleant tjg
Catharina Mann	suppleant
Karin Westerberg	suppleant
Lars Jakobsson	suppleant tjg
Övriga	
Nathalie Boulas Nilsson	verkställande direktör
Per-Inge Buskas	vice verkställande direktör
Charlotte Viksten	bolagsjurist, sekreterare
Dan Eriksson	ekonomidirektör
Personalrepresentant	
Christian Antonio	Akademikerföreningen SACO

§ 6

Genomförandebeslut avseende nybyggnation av försörjningskvarter vid Södersjukhuset
(LOC 1406-0576)

Föredrog verkställande direktören ärendet.

Beslutade styrelsen

att hemställa att landstingsfullmäktige fattar genomförandebeslut avseende nybyggnad av försörjningskvarteret på Södersjukhuset till en bedömd kostnad om totalt 530 000 000 kronor, varav 288 000 000 kronor avser den strategiska delen av projektet och 242 000 000 kronor avser ersättningsinvestering.

Vid protokollet
Charlotte Viksten
Styrelsens sekreterare

Utdragsbestyrkande

Birgitta Strömberg